

Doküman Kodu: BL.YD.020	Revizyon No: 6
Yayın Tarihi: 13.05.2013	Revizyon Tarihi: 21.04.2025

EGE ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ
KLİNİK BİYOKİMYA LABORATUVARI
TEST REHBERİ

2025

SUNUŞ

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Klinik Biyokimya Laboratuvarı insan örneklerinde biyokimyasal testlerin yapıldığı bir laboratuvardır. Son yıllarda teknolojik gelişmelere paralel olarak laboratuvar teknolojileri de hızla gelişmiş ve geniş test menülerine sahip, güvenilirliği yüksek modern laboratuvar cihazları kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde tüm hastalık tanılarının ~%70'inin, ürettiği test sonuçları üzerinden gerçekleştirilen laboratuvarların en önemli görevi “doğru ve kesin sonuç” üretmektir. Test sonuçlarının güvenilirliği sadece laboratuvarda geçen sürece bağlı olmayıp, test isteklerinin yapılıp örneklerin laboratuvara ulaştırılmasını (preanalitik evre), laboratuvarda çalışılmasını (analiz evresi), test sonuçlarının iletilmesi ve kullanılmasını (postanalitik evre) kapsayan tüm sürece bağlıdır. Dolayısıyla, güvenilir test sonuçlarının sağlanması laboratuvar personelinin görevi olmakla beraber, test isteminde bulunan doktor, örnekleri alan hemşire ve laboratuvara ulaşımını sağlayan görevlilere de önemli sorumluluklar düşmektedir.

Bu test rehberi Klinik Biyokimya Laboratuvarında çalışılan testler hakkında bilgi vermek ve testlerin istenmesinden, sonuçların verilmesine kadar geçen süreçte sağlık çalışanlarına yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır. Rehber içeriğinde testlere ait örnek türü, hastaya ilişkin ön hazırlık, örnek alımı, örnek transferi, laboratuvar örnek kabul zamanı, örnek kabul-red kriterleri, testin çalışılma zamanı, sonuç verme süresi, çalışma yöntemi ve referans aralığı hakkındaki bilgiler **alfabetik test sırasıyla** yer almakta, ayrıca test istem uygulaması ve kuralları, laboratuvar genel örnek/test red nedenleri, kritik test değerleri, örnek alma talimatları, hasta bilgilendirme formları bulunmaktadır.

LABORATUVAR İLETİŞİM BİLGİLERİ

ADRES:

Klinik Biyokimya Laboratuvarı

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Zemin Kat, 35100 Bornava, İzmir

E-POSTA: klinikbiyokimya@mail.ege.edu.tr

TELEFON NUMARALARI:

İdari Sekreterlik	390 43 16, Faks: 343 82 71
Laboratuvar Sekreterlik	390 31 40
Uzman Onay Odası	390 33 76
Danışma ve Mesai Dışı Laboratuvar	390 34 44

İÇİNDEKİLER

Klinik Biyokimya Laboratuvarı test istem uygulaması ve kuralları	9
Testler	
ACTH	11
Adacık hücre antikor (ICA)	11
Adenozin deaminaz	11
Adrenalin	11
Aktive parsiyel tromboplastin zamanı (APTZ)	12
APTZ mixing	12
Aktive protein C rezistansı (APCR)	12
Alanin aminotransferaz (ALT, GPT)	13
Albumin	13
Aldosteron	13
Alerjen spesifik IgE	14
Alfa-1 antitripsin	16
Alfa-feto protein (AFP)	16
Alkalen fosfataz	16
Amilaz	17
Amilaz, pankreatik	17
Amino asid, kantitatif	18
Amino asid profili, kantitatif (Tandem Mass)	20
Amonyak	21
Anjiotensin konverting enzim	22
Anti-GAD antikor	22
Antiinsülin antikor	22
Antimüllerian hormon (AMH)	23
Antistreptolizin-O (ASO)	23
Antitiroglobulin antikor (Anti-TG)	24
Antitroid peroksidaz antikor (Anti-TPO)	24
Antitrombin III aktivitesi	24
Anti-TSH reseptör antikor (TRAB)	25
Apolipoprotein A-1 (Apo A-1)	25
Apolipoprotein B (Apo B)	25
Aril sülfataz A	26
Asetaminofen	26
Aspartat aminotransferaz (AST, GOT)	27
Bakır	27
Beta-human chorionic gonadotropin (β -hCG)	28
Beta-2 mikroglobulin	28
Bilirubin, direkt	29
Bilirubin, indirekt	29

Bilirubin, total	30
Biotinidaz aktivitesi	30
Birinci trimestir tarama testi (İkili test)	30
C1 esteraz inhibitörü	31
C1 esteraz inhibitör fonksiyonel aktivite	31
C-reaktif protein (CRP)	31
CA 125	32
CA 15-3	32
CA 19-9	32
C-peptid	33
Çinko	33
Çok uzun zincirli yağ asidleri (VLCFA)	34
D-dimer	34
Dehidroepiandesteron sülfat (DHEAS)	35
Demir	35
Demir bağlama kapasitesi, total	36
Digoksin	36
Dopamin	37
Eritropoetin	37
Eritrosit sedimentasyon hızı	37
Etanol	38
Everolimus	38
Faktör II	38
Faktör V	39
Faktör VII	39
Faktör VIII	40
Faktör IX	40
Faktör X	40
Faktör XI	41
Faktör XII	41
Faktör VIII inhibitörü	41
Faktör IX inhibitörü	42
Fenilalanin (+Tirozin, Triptofan)	42
Fenitoin	43
Fenobarbital	43
Ferritin	43
Fibrinojen	44
Folik asid	44
Folikül stimulan hormon (FSH)	44
Fosfor, inorganik	45
Fruktozamin	46
Gaitada gizli kan	46

Gammaglutamil transferaz (GGT)	46
Gastrin	47
Gebelik diyabet tarama (50 g glukoz ile)	47
Globulin	47
Glukoz, açlık	48
Glukoz, random	48
Glukoz, tokluk	48
Glukoz tolerans testi, oral (75 g glukoz ile, 2 saatlik)	49
Glukoz tolerans testi, oral (75 g glukoz ile, 3 saatlik)	49
Glukoz tolerans testi, gebelik, oral (75 g glukoz ile, 2 saatlik)	50
Glukoz tolerans testi, gebelik, oral (100 g glukoz ile, 3 saatlik)	50
Glukoz-6- fosfat dehidrogenaz	51
Growth hormon (GH)	51
Haptoglobin	51
Hemoglobin A1c	52
Hemogram (Tam kan sayımı)	52
HDL-kolesterol	55
Homosistein	55
Homovanilik asid	55
Hücre sayımı (vücut sıvıları)	56
İmmünfiksasyon elektroforezi	56
İmmunglobulin A	57
İmmunglobulin A sensitif	57
İmmunglobulin E, total	58
İmmunglobulin G	58
İmmunglobulin G alt grupları (Ig G1, G2, G3, G4)	59
İmmunglobulin G indeksi, BOS	60
İmmunglobulin M	60
İnsülin	61
İnsülin benzeri büyüme faktörü bağlayıcı protein 3 (IGFBP-3)	61
İnvitro ilaç duyarlılık (Aspirin)	63
İnvitro ilaç duyarlılık (Klopidogrel)	64
Kalprotektin (gaita)	64
Kalsitonin	64
Kalsiyum	65
Kan gazları	65
Kappa hafif zincir, total	66
Kappa hafif zincir, serbest	67
Kappa serbest hafif zincir indeksi (BOS)	67
Karbamazepin	67
Karbonhidrat eksik transferrin paneli	68
Karnitin, açıl karnitin profili (Tandem Mass)	68

Karsino emriyonik antijen (CEA)	69
Katekolaminler (Adrenalin, Noradrenalin, Dopamin)	70
Klor	71
Kolesterol, total	71
Kollajen tip 1 c-telopeptid	71
Kompleman 3 (C3)	72
Kompleman 4 (C4)	72
Konjenital adrenal hiperplazi (KAH) paneli	73
Koproporfirin	74
Kortizol	74
Kreatin kinaz (CK)	75
Kreatin kinaz, kütle (CK-MB, mass)	75
Kreatinin	75
Kreatinin klirensi	76
Kriyoglobulin	76
Laktat dehidrogenaz (LDH, LD)	77
Laktik asid	77
Laktoz tolerans testi	78
Lambda hafif zincir, total	78
Lambda hafif zincir, serbest	78
LDL-kolesterol	79
Lipaz	79
Lipoprotein (a)	80
Lipoprotein elektroforezi	80
Lityum	80
Lupus antikoagulan tarama-LA1	81
Lupus antikoagulan doğrulama-LA2	81
Luteinizan hormon (LH)	81
Magnezyum	82
Metanefrinler (Metanefrin, Normetanefrin)	82
Metil malonik asid	83
Metotreksat	83
Mikroalbumin (MAU)	83
Mikroprotein (Protein, BOS)	84
Miyoglobin	84
Miyoglobin idrar, kalitatif	85
Mukopolisakkarid	85
Neonatal bilirubin	85
Neonatal hematokrit	86
Noradrenalin	86
Nöron spesifik enolaz (NSE)	86
NT-pro BNP	87

Okzalik asid	87
Oligoklonal bant elektroforezi, BOS	88
Organik asid	88
Orotik asid	94
Osteokalsin	94
Östradiol (E2)	95
Parathormon (iPTH)	95
Periferik yayma (otomatik sistem)	96
Pirüvik asid	96
Prüvat kinaz	96
Porfirin kalitatif (Porfobilinojen)	97
Porfirin kantitatif (idrar) paneli	97
Potasyum	98
Prealbumin	98
Progesteron	99
Prokalsitonin	99
Prolaktin	99
Prostat spesifik antijen, total (PSA)	100
Prostat spesifik antijen, serbest (Serbest PSA)	100
Protein C aktivitesi	100
Protein S aktivitesi	101
Protein, İdrar	101
Protein elektroforezi	102
Protein, total	102
Protrombin zamanı	102
Protrombin zamanı mixing	103
Psödokolinesteraz	103
Renin	104
Retikülosit	104
Romatoid faktör (RF)	104
Salisilat.....	105
Seks hormon bağlayıcı globulin (SHBG)	105
Sensitif CRP	105
Serbest beta-hCG	106
Serbest T3	106
Serbest T4	106
Serbest testosteron	107
Seruloplazmin	107
Serum amiloid A (SAA)	107
Siklosporin	108
Sirolimus	108
Sistatin C	108

Sitrik asid	109
Sodyum	109
Somatomedin C (IGF-1)	110
Soğuk ağıltinin	112
Steroid paneli	112
Şeker kromatografisi, ince tabaka	117
Takrolimus	118
Tam idrar analizi	118
Testosteron, total	118
Tiroglobulin	119
Transferrin	119
Trigliserid	120
Triptaz	120
Trombosit fonksiyon testleri	120
Troponin I/T	121
TSH	121
Üre	121
Üre klirensi	122
Ürik asid	122
Üroporfirin	123
Valproik asid	123
Vanilmandelik asid (VMA)	123
Venöz kan gazı	124
Vitamin A	125
Vitamin B12	125
Vitamin C	126
Vitamin D (25-hidroksi D3 vitamini)	126
Vitamin E	126
Von Willebrand faktör antijeni (vWFAg)	127
vWF ristosetin kofaktör aktivitesi	127
Yenidoğan tarama	127
5-hidroksi indol asetik asid (5-HIAA)	128
17-hidroksi progesteron	128
Örnek/test red nedenleri	130
Kritik test değerleri ve kritik değer bildirim uygulaması	132
Venöz kan alma talimatı	134
Oral glukoz tolerans testi (OGTT) uygulama talimatı	137
Oral glukoz tolerans testi (OGTT) hasta bilgilendirme formu	138
24 saatlik idrar toplama için hasta bilgilendirme formu	139
Bebeklerden idrar toplama için hasta yakını bilgilendirme formu	140
Dışkıda gizli kan testi için hasta bilgilendirme formu	141

KLİNİK BİYOKİMYA LABORATUVARI TEST İSTEM UYGULAMASI ve KURALLARI

Klinik Biyokimya Laboratuvarı Test İstemi:

• Klinik Biyokimya Laboratuvarından test istemi elektronik ortamda Hastane Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden veya web tabanlı elektronik hasta dosyası üzerinden sadece hekimler tarafından yapılır. Bu sistemlerin çalışmaması durumunda laboratuvar ile iletişime geçerek, yalnız acil hastalar için Mesai Dışı Test İstek Formunda yer alan testler Klinik Biyokimya Laboratuvarı test istek formları (LAB-KLB-F034, LAB-KLB-F035) kullanılarak istenebilir.

• Klinik Biyokimya Laboratuvarı testlerinin elektronik ortamda istemleri için 7 sayfa düzenlenmiştir. Sayfa test içeriklerinin belirlenmesinde Sağlık Bakanlığı'nın "Testlerin Kullanımına Yönelik Etkinlik ve Verimlilik Çalışması" önerileri dikkate alınmış olup, sayfa başlıkları ve içerikleri aşağıda sıralanmıştır.

1. Mesai İçi 1 (Temel testler)
2. Mesai İçi 2 (Özel testler)
3. Mesai İçi 3 (Özel testler, glukoz tolerans testleri, uyarı-baskılama testleri, ilaç düzeyleri)
4. Mesai İçi İdrar Testleri
5. Mesai İçi BOS/Diğer Numuneler
6. Mesai İçi Metabolizma Testleri
7. Mesai Dışı

Test isteminde uyulması gereken kurallar:

• Hastane Bilgi Sisteminde hastanın ön tanı/tanısı kontrol edilmelidir. Sonuçların Laboratuvar tarafından değerlendirilmesinde ve kontrol edilmesinde tanının doğruluğu önem taşımaktadır.

• Test istemi tamamlandıktan sonra aynı hastanın aynı numunesinden ilave test istemi yapılırsa, sistemin yeni barkot üretmesini takiben ilave istem hakkında laboratuvarın bilgilendirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde, tekrar numune gönderilmediği için laboratuvarın ilave test isteminden haberi olmayacaktır.

• Kan ve idrar dışındaki vücut sıvıları testlerinin istemi sırasında sistem tarafından numune türü seçilmesi istenmektedir. Bir numunenin tüm testleri için aynı numune türü seçilmelidir. Bir numunenin farklı testleri için farklı numune türlerinin seçilmesi durumunda sistem her bir numune türü için farklı barkot üretecek olup, kullanılmayan barkotlara ait testler sonuçlanmayacaktır.

• Randevu ile çalışılan testlerde (lipoprotein elektroforezi, uyarı-baskılama testleri) istem yapılmadan önce randevu alınmalıdır.

• Glukoz tolerans testleri için istem yapılan hastalar, test öncesi günlerde uymaları gereken beslenme şekli hakkında bilgilendirilmeli, hastaya "OGTT Hasta Bilgilendirme Formu (LAB-F023)" verilmelidir.

• 24 saatlik idrar testleri istemi yapılan hastalara "24 Saatlik İdrar Toplama Hasta Bilgilendirme Formu (LAB-F007)" verilmelidir. Asid üzerine toplanan 24 saatlik idrar testleri istemi yapıldığında hastanın Klinik Biyokimya Laboratuvarından idrar koruyucu asid solüsyonu temin etmesi sağlanmalıdır.

Test istemi tamamlandıktan sonra gerçekleşen işlemler:

- Numune alma sırasında Laboratuvar Bilgi Sistemi-Barkot Modülü kullanılarak numune barkotlarının oluşturulmasıyla test istemleri Laboratuvar tarafından elektronik ortamda görülür hale gelir.
- Hastane Bilgi Sistemi-Laboratuvar Sonuçları ekranında istemi yapılan testlerin sonuç kısımlarında "Numune Laboratuvara Ulaşmadı" ifadesi yer alır.
- Kan/idrar numunelerinde istenen testlerin farklı özelliklerde (farklı tüp, soğukta transfer vb) numune gerektirmesi durumunda, bu testlerin her biri için tanımlanmış olan barkotların basılması ve basılan barkotların ilgili numuneye ait tübe/kaba yapıştırılması gerekmektedir.
- Numune laboratuvara kabul edildiğinde test sonucu kısmındaki ifade "Henüz Sonuçlanmadı"ya dönüşür.

ACTH

Örnek türü	Plazma (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde (Akşam ACTH'ı için akşam kabul edilir)
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek laboratuvara soğuk zincir kurallarına uyularak en kısa sürede gönderilmelidir
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans Aralığı	7.2-63.3 ng/L

ADACIK HÜCRE ANTİKORU (ICA)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	2 haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesans immunassay
Referans Aralığı	<28 U/mL

ADENOSİN DEAMİNAZ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), BOS, vücut sıvıları
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Lomber ponksiyon yapma talimatına göre BOS örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Serum <16 U/L, plevra sıvısı <31 U/L, BOS <10 U/L

ADRENALİN (bkz. KATEKOLAMİNLER)

AKTİVE PARSİYEL TROMBOPLASTİN ZAMANI (aPTZ)

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	22.5 - 31.3 sn

APTZ MIXING

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Heparin veya kumadin kullanımı sorgulanmalıdır ve aPTZ uzamış olmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek Referans aralığı içinde aPTZ, kumadin/heparin kullanımı
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Sonuç verme süresi	Saat 15:00'e kadar laboratuvara ulaştırılan örneklerde aynı gün; 15:00'den sonra laboratuvara ulaştırılan örneklerde ertesi gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	APTZ mix 0.saat: 22.5 – 31.3 sn APTZ mix 1.saat: 22.5 – 31.3 sn APTZ mix 2.saat: 22.5 – 31.3 sn

AKTİVE PROTEİN C REZİSTANSI (APCR)

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır (terapötik dozları uzamış pıhtılaşma zamanlarına yol açabilir)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra hızla laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri

	Pıhtılı örnek
	İkterik, lipemik ve hemolizli örnekler
	Düşük hematokritli örnekler
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	APCR NR: > 1.8 (karar sınırı)

ALANİN AMİNOTRANSFERAZ (ALT) GLUTAMAT PİRÜVAT TRANSAMİNAZ (GPT)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Erkek <45 U/L Kadın <34 U/L

ALBUMİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	35 - 52 g/L

ALDOSTERON

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı

Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesans immunassay
Referans aralığı	<1 ay: 17-154 ng/dL 1 - 12 ay: 7-86 ng/dL 1 - 11 yaş: ayakta 5-80 ng/dL, yatarken 3-40 ng/dL >11 yaş: ayakta 7-30 ng/dL, yatarken 3-16 ng/dL

ALERJEN SPESİFİK IgE

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Floresan immunoassay
Referans aralığı	<0.35 kUA/L Alerjenler: İnhalan alerjenler fx1 Yer Fıstığı, fındık, badem, Brezilya-Hindistan cevizi fx2 Balık, karides, midye, ton, somon fx5 Süt, balık, yumurta akı, soya fasulyesi, fıstık, buğday fx13 Bezelye, beyaz fasulye, havuç, patates fx14 Domates, ıspanak, lahana, k.biber fx15 Portakal, elma, muz, şeftali fx20 Buğday, çavdar, arpa, pirinç fx28 Susam, karides, sığır eti, kivi gx1 Çayır poleni paneli mx2 Küf mantarı sporu paneli mx4 Aspergillus paneli tx7 Ağaç poleni paneli tx9 Ağaç poleni paneli wx3 Yabani ot poleni paneli wx5 Yabani ot poleni paneli c1 Penicilloyl G c2 Penicilloyl V

d1 Dermatofag. pteronyssinus
d2 Dermatofag. farinea
e1 Kedi kepeği
e5 Köpek kepeği
e84 Hamster epiteli
f1 Yumurta beyazı
f2 Süt
f4 Buğday
f9 Pirinç
f10 Susam
f13 Yer fıstığı
f14 Soya fasulyesi
f17 Fındık
f20 Badem
f24 Karides
f25 Domates
f27 Sığır eti
f35 Patates
f44 Çilek
f59 Ahtapot
f75 Yumurta sarısı
f76 Alpha lactalbümin
f77 Beta lactoglobulin
f78 Kazein
f79 Gluten
f83 Tavuk eti
f84 Kivi
f92 Muz
f93 Kakao
f95 Şeftali
f202 Kaju fıstığı
f203 Antep fıstığı
f235 Mercimek
f258 Mürekkep balığı (Kalamar)
f300 Keçi sütü
f308 Sardalya
f313 Hamsi
i1 Bal arısı (Apis mellifera)
i3 Ortak yabancısı (Vespula spp)
i4 Kağıt eşekarı (Polistes spp)
i6 Hamam böceği
i71 Sivri sinek

i77 Avrupa kağıt yabanarısı (Polistes dominulus)
k82 Lateks
m3 Aspergillus fumigatus
m6 Alternaria alternata
t3 Huş ağacı
t4 Fındık ağacı
t9 Zeytin ağacı
w6 Pelin otu
w9 Sinir otu
w21 Dallı yapışkan otu-Parietaria judaica

ALFA-1 ANTİTRİPSİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immunoturbidimetrik
Referans aralığı	90 - 200 mg/dL

ALFA-FETO PROTEİN (AFP)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red Kriteri:	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans aralığı	<7 µg/L

ALKALEN FOSFATAZ (ALP)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat

Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.		
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.		
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri		
Test çalışma zamanı	24 saat		
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde		
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik		
Referans aralığı	Yaş	Erkek	Kadın
	0-14 gün	83-248 U/L	83-248 U/L
	15 gün-11 ay	122-469	122-469
	1 yıl -9 yıl	142- 335	142- 335
	10 yıl - 12 yıl	129- 417	129-417
	13 yıl -14 yıl	116-468	57-254
	15 yıl - 16 yıl	82-331	50-117
	17 yıl - 18 yıl	55-149	45-87
	19 yıl-150 yıl	40-129	35-104

AMİLAZ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), idrar (spot), sıvı		
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz		
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat		
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.		
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.		
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri		
Test çalışma zamanı	24 saat		
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde		
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik		
Referans aralığı	Serum	28 - 100 U/L	

AMİLAZ, PANKREATİK

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sıvı		
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz		
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat		
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.		
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.		

Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	13 - 53 U/L

AMİNO ASİD, KANTİTATİF

Örnek türü	Plazma (Mor kapaklı tüp, Potasyum EDTA'lı), idrar (spot), BOS
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Kan örneği bebeklerde beslenme öncesinde alınmalıdır. İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır. İdrar örneklerinde kreatinin ölçümü istenmelidir. BOS örneği Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre alınır. BOS ve idrar örnekleri kan ile eş zamanlı alınmalıdır. Metabolik atak, acil başvuru söz konusu ise örnekler, tedaviye başlamadan önce alınmalıdır. Test talep nedeni (ön tanı) belirtilmeli, klinik durum (asemptomatik, akut epizod), kullanılan ilaçlar, TPN gibi özel uygulamalara ilişkin bilgi iletilmelidir.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra en kısa sürede, buz üzerinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Hastanın klinik durumu, ön tanısı hakkında bilgi iletilmemesi
Sonuç verme süresi	Mesai saatleri içinde
Test çalışma yöntemi	Maksimum 10 gün (Acil örnekler, örnek iletildikten sonraki ilk çalışma gününde çalışılır)
Referans aralığı	LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)

KAN AMİNO

ASİD (μmol/L)	< 24 ay	2-17 yaş	≥ 18 yaş
1-Metil Histidin	<11	<20	<28
3-Metil Histidin	<1	<1	2-9
Alanin	139-474	144-557	200-579
Arginin	29-134	31-132	32-120
Asparagin	25-91	29-87	37-92
Aspartik asid	2-20	< 11	<7
Fenilalanin	28-80	30-95	35-80

Fosfoetanolamin	< 6	< 5	< 12
Glisin	111-426	149-417	126-490
Glutamik asid	31-202	22-131	13-113
Glutamin	316-1020	329-976	371-957
Hidroksilizin	<4	<3	<2
Hidroksiprolin	8-61	7-35	4-29
Histidin	10-116	12-132	39-123
Homosistin	<10	<10	<10
Izolösin	31-105	30-111	36-107
Lizin	49-204	59-240	103-255
Lösin	48-175	51-196	68-183
Metiyonin	11-35	11-37	4-44
Ornitin	20-130	22-97	38-130
Prolin	85-303	80-357	97-368
Serin	69-271	71-208	63-187
Sistatyonin	<2	<2	<5
Sistin	2-32	2-36	3-95
Sitrullin	9-38	11-45	17-46
Taurin	37-177	38-153	42-156
Tirozin	26-115	31-106	31-90
Treonin	47-237	58-195	85-231
Triptofan	17-75	23-80	29-77
Valin	83-300	106-320	136-309
γ-Aminobutirik Asid	<4	<3	<2

İDRAR AMİNO

ASİD (μmol/g Kratinin)	≤ 12 ay	13-35 ay	3-6 yaş	7-8 yaş	9-17 yaş	≥ 18 yaş
1-Metil Histidin	17-419	18-1629	10-1476	19-1435	12-1549	23-1339
3-Metil Histidin	88-350	86-330	56-316	77-260	47-262	70-246
Alanin	93-3007	101-1500	64-1299	64-44-814	51-696	56-518
Arginin	10-560	20-395	14-240	<134	<153	<114
Asparagin	25-1000	62-884	28-412	38-396	22-283	25-238
Aspartik asid	<64	<56	<30	<9	<11	<10
Fenilalanin	14-280	34-254	20-150	21-106	11-111	13-70
Fosfoetanolamin	15-341	33-342	19-164	12-118	< 88	<48
Glisin	362-18614	627-6914	412-5705	449-4492	316-4249	229-2989
Glutamik asid	<243	12-128	<76	<39	<62	<34
Glutamin	139-2985	263-2979	152-1325	164-1125	188-1365	93-686
Hidroksilizin	<150	<57	<34	<26	<31	<12
Hidroksiprolin	<2536	<89	<46	<19	<22	<15
Histidin	145-3833	427-3398	230-2635	268-2147	134-1983	83-1128
Homosistin	<10	<10	<10	<10	<10	<10
Izolösin	<86	<78	<62	<34	28	<22
Lizin	19-1988	25-743	14-307	17-276	10-240	15-271
Lösin	<200	15-167	12-100	13-73	<62	<51
Metiyonin	<41	<41	<25	<23	<20	<16
Ornitin	<265	<70	<44	<17	<18	<25
Prolin	28-2029	<119	<78	<20	<28	<26

Serin	18-4483	284-1959	179-1285	153-765	105-846	97-540
Sistatyonin	<302	<56	<26	<18	<44	<30
Sistin	12-504	11-133	<130	<56	<104	10-98
Sitrullin	<72	<57	<14	<9	<14	<12
Taurin	37-8300	64-3255	76-3519	50-2051	57-2235	24-1531
Tirozin	39-685	38-479	23-254	22-245	12-208	15-115
Treonin	25-1217	55-763	30-554	25-456	37-418	31-278
Triptofan	14-315	14-315	10-303	10-303	15-229	18-114
Valin	11-211	11-211	<139	16-91	<75	11-61
γ -Aminobutirik Asid	<25	<13	<11	<6	<5	<5

BOS AMİNO ASİD

($\mu\text{mol/L}$)	≤ 1 ay	1 -23 ay	2-18 yaş	≥ 19 yaş
1-Metil Histidin	<3	<1	<2	<3
3-Metil Histidin	<4	<1	<1	<2
Alanin	24-124	16-53	12-34	19-60
Arginin	5-39	11-35	11-27	11-32
Asparagin	8-34	5-16	<10	5-20
Aspartik asid	<1	<1	<1	<1
Fenilalanin	7-40	5-18	<12	7-21
Fosfoetanolamin	<15	<10	<8	<7
Glisin	5-115	<33	<11	<35
Glutamik asid	<12	<3	<1	<4
Glutamin	467-1832	301-1128	326-1092	380-1348
Histidin	11-70	9-28	9-21	9-28
Hidroksilizin	<1	<1	<1	<1
Hidroksiprolin	<7	<3	<1	<2
Homosistin	<1	<1	<1	<1
Isolösin	<27	<13	<8	<17
Lizin	11-63	9-33	10-25	13-42
Lösin	12-41	6-21	7-16	7-29
Metiyonin	<43	<9	<6	<10
Ornitin	<24	<12	<6	<11
Prolin	<17	<6	<2	<6
Serin	44-136	26-71	21-51	19-40
Sistatyonin	<1	<2	<1	<1
Sistin	<2	<2	<1	<1
Sitrullin	<11	<6	<3	<9
Taurin	8-48	<28	<13	<20
Tirosin	8-83	5-24	<17	5-17
Treonin	32-143	11-77	14-38	23-57
Triptofan	<12	<6	<4	<4
Valin	14-61	9-28	8-20	11-40
α -Aminobutirik Asid	<1	<1	<1	<1

AMİNO ASİD PROFİLİ, KANTİTATİF (Tandem Mass)**Örnek türü**

Guthrie kağıdına (S&S 903) emdirilen 1 cm çapında kuru kan damlası (1 veya 2 adet)

Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Kapiller Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Örnek bebeklerde beslenme öncesinde, tercihan 1 gecelik açlık sonrasında alınmalıdır. Metabolik atak, acil başvuru söz konusu ise kan örneği, tedaviye başlamadan önce alınmalıdır. Test talep nedeni (ön tanı) belirtilmeli, klinik durum (asemptomatik, akut epizod), kullanılan ilaçlar, TPN gibi özel uygulamalara ilişkin bilgi iletilmelidir.
Örnek transfer kuralları	Tercihen zarf içinde (el değmeden), kuru ortamda, oda sıcaklığında iletilmelidir.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Örneğin kağıda yetersiz emdirilmesi, homojen olarak emdirilmemesi Hastanın klinik durumu, ön tanısı hakkında bilgi iletilmemesi
Test çalışma zamanı	Haftada 1-2 gün, mesai saatleri içinde
Sonuç verme süresi	5 gün
Test çalışma yöntemi	LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)
Referans aralığı	Yorum içeren bir rapor yazılır. Alanin 130.0 – 542.0 µmol/L Arginin 1.32 – 70.0 µmol/L Argininosuksinat 0 – 0.10 µmol/L Aspartat 20.0 – 126.0 µmol/L Fenilalanin 16.0 – 129.0 µmol/L Fenilalanin/Tirozin 0.5 – 2.0 Glisin 106.0- 551.0 µmol/L Glutamat ≤ 650.0 µmol/L Glutamin 20.0 – 500.0 µmol/L Lösin / İzölösün 43.0 – 205.0 µmol/L Metiyonin 6.0 – 59.0 µmol/L Ornitin 19.7 – 500.0 µmol/L Sitrullin 3.0 – 47.0 µmol/L Tirozin 32.0 – 275.0 µmol/L Valin 52.0 – 234.0 µmol/L

AMONYAK

Örnek türü	Plazma (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra soğuk zincir koşullarında bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Soğuk zincir koşullarında laboratuvara ulaştırılmayan örnekler
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	17 - 80 µg/dL

ANJİOTENSİN KONVERTİNG ENZİM (ACE)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	8 – 52 U/L

ANTİ-GAD ANTİKORU (GAD65)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	2 haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesans immunassay
Referans aralığı	<17 IU/mL

ANTIİNSÜLİN ANTİKOR

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	2 haftada bir

Sonuç verme süresi
Test çalışma yöntemi
Referans aralığı

Çalışıldığı gün
Kemilüminesans immunassay
<20 IU/mL

ANTİMÜLLERİAN HORMON (AMH)

Örnek türü Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık 8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri Laboratuvar örnek red kriterleri
Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı Haftada bir
Sonuç verme süresi Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi Elektrokemilüminesans immunassay
Referans aralığı

	N	5 th perc. ng/mL (95 % CI ^b)	10 th perc. ng/mL (95 % CI)	Median ng/mL (95 % CI)	90 th perc. ng/mL (95 % CI)	95 th perc. ng/mL (95 % CI)
Healthy men						
	148	1.43 (0.256-1.97)	2.15 (1.35-2.43)	4.79 (4.35-5.35)	10.1 (9.14-11.6)	11.6 (10.3-17.0)
Healthy women (years)						
• 20-24	115	1.66 (0.862-1.85)	1.88 (1.49-2.28)	3.97 (3.55-4.33)	7.29 (6.82-10.1)	9.49 (7.38-11.5)
• 25-29	142	1.18 (0.853-1.81)	1.83 (1.18-2.07)	3.34 (3.03-3.87)	7.53 (6.74-9.16)	9.16 (7.63-10.1)
• 30-34	110	0.672 (0.473-0.932)	0.946 (0.602-1.19)	2.76 (2.34-3.55)	6.70 (5.57-7.64)	7.55 (6.76-9.34)
• 35-39	57*	-	0.777 (0.159-0.932)	2.05 (1.78-3.24)	5.24 (4.83-7.34)	-
• 40-44	41*	-	0.097 (0.021-0.247)	1.06 (0.734-2.13)	2.96 (2.59-5.70)	-
• 45-50	28*	-	0.046 (0.018-4.16)	0.223 (0.125-0.498)	2.06 (0.018-4.16)	-
PCOS women**						
	149	2.41 (1.67-3.01)	3.12 (2.29-3.77)	6.81 (6.30-7.42)	12.6 (11.5-17.1)	17.1 (13.3-20.3)

ANTİSTREPTOLİZİN O (ASO)

Örnek türü Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık 8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı Mesai saatleri içinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immünoturbidimetrik
Referans aralığı	<200 IU/mL

ANTİTİROGLOBULİN (Anti-TG) Antikoru

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans Aralığı	<115 IU/mL

ANTİTİROİD PEROKSİDAZ (Anti-TPO) Antikoru

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans Aralığı	<34 IU/mL

ANTİTROMBİN III AKTİVİTESİ

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır (terapötik dozları hatalı yüksek ATIII aktivitesine yol açabilir)

Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Akut tromboz ve heparin tedavisinde hatalı düşük sonuç elde edilebileceğinden bu dönemde kan alınmaması uygundur.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek Hemolizli, lipemik örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kromojenik yöntemle fonksiyonel aktivite ölçümü
Referans aralığı	%79.4 – 112

ANTİ-TSH RESEPTÖR ANTİKORU (TRAB)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	2 haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesans immunassay
Referans aralığı	0.8 - 40 IU/L

APOLİPOPROTEİN A-1 (APO A-1)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immunoturbidimetrik
Referans aralığı	Erkek 104 - 202 mg/dL Kadın 108 - 225 mg/dL

APOLİPOPROTEİN B (APO B)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
-------------------	--------------------------------

Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immunoturbidimetrik
Referans aralığı	Erkek 66 - 133 mg/dL Kadın 60 - 117 mg/dL

ARİL SÜLFATAZ A

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Haftada bir gün
Sonuç verme süresi	11:00'e kadar laboratuvara ulaştırılan örneklerde aynı gün 11:00'den sonra laboratuvara ulaştırılan örneklerde ertesi gün
Test çalışma yöntemi	Fotometrik
Referans aralığı	32 - 130 nmol/L

ASETOMİNOFEN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans Aralığı	10-20 mg/L

ASPARTAT AMİNOTRANSFERAZ (AST) GLUTAMAT OKZALASETAT TRANSAMİNAZ (GOT)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Erkek <35 U/L Kadın <31 U/L

BAKIR

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), İdrar (24 saatlik, asid üzerine toplanan), çocuklarda spot idrar olabilir.		
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-		
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde		
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır. Yüksek düzeydeki gadolinium, iodine, barium gibi kontrast maddeler, metal ölçümlerinde interferans oluşturabileceğinden bu maddelerin uygulanması durumunda 96 saat süre ile ölçüm için kan /idrar alınmamalıdır.		
Örnek transfer kuralları	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.		
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri		
Test çalışma zamanı	Haftada bir		
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün		
Test çalışma yöntemi	Atomik Absorpsiyon Spektrometri		
Referans aralığı	Yaş	Referans Aralık	Örnek türü
	0-30 Gün	13 - 70 µg/dL	Serum
	1-2 Ay	29 - 138	
	3-6 Ay	51 - 160	
	7-12 Ay	66 - 209	
	1-5 Yaş	80 - 150	

6-9 Yaş	84 - 136		
10-13 Yaş	80 - 121		
>13 Yaş	70 - 140		
1-2 Yaş	7 - 12	µg/24 s.	İdrar (24 saat)
3-15 Yaş	6 - 17		
>15 Yaş	10 - 30		
	15-60 µg/L		İdrar (spot)

BETA-HUMAN CHORIONIC GONADOTROPIN (Beta-hCG, total)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immünassay
Referans aralığı	Menapoz öncesi < 5,3 U/L Menapoz sonrası < 8,3 3. gebelik haftası 5,8 - 71,2 4. gebelik haftası 9,5 - 750 5. gebelik haftası 217 - 7138 6. gebelik haftası 158 - 31795 7. gebelik haftası 3697 - 163563 8. gebelik haftası 32065 - 149571 9. gebelik haftası 63803 - 151410 10. gebelik haftası 46509 - 186977 12. gebelik haftası 27832 - 210612 14. gebelik haftası 13950 - 62530 15. gebelik haftası 12039 - 70971 16. gebelik haftası 9040 - 56451 17. gebelik haftası 8175 - 55868 18. gebelik haftası 8099 - 58176 Erkek < 2,6

BETA-2 MİKROGLOBULİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı

Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Kan örneği Venöz Kan Alma Talimatı'na göre alınır. İdrar (spot) ırdalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar t����ne aktarılır. Bebeklerde idrar ��rneđi Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
��rnek transfer kuralları	örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
��rnek kabul-red Kriteri:	Laboratuvar ��rnek red kriterleri
Test ��alı��ma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün
Sonuc�� verme süresi	çalışıldığı gün
Test ��alı��ma yöntemi	Otoanalizör, immünoturbidimetrik
Referans aralığı	0-60 yaş: 800-2400 ��g/L >60 ya�� : <3000 ��g/L

B  L  RUB  N, D  REKT

��rnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli t��p)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar ��rnek kabul zamanı	24 saat
��rnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
��rnek transfer kuralları	örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
��rnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar ��rnek red kriterleri, hemolizli ��rnek
Test ��alı��ma zamanı	24 saat
Sonuc�� verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test ��alı��ma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	0 - 0.25 mg/dL

B  L  RUB  N, İND  REKT

��rnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli t��p)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar ��rnek kabul zamanı	24 saat
��rnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Teste ��zel açıklamalar	Test isteği total bilirubin ve direkt bilirubin isteği ile birlikte yapılmalıdır.
��rnek transfer kuralları	örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
��rnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar ��rnek red kriterleri Beraberinde total ve direkt bilirubin isteğinin yapılmamış olması
Test ��alı��ma zamanı	24 saat
Sonuc�� verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test ��alı��ma yöntemi	Hesaplamalı test

Referans aralığı 0.1 - 0.9 mg/dL

BİLİRUBİN, TOTAL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	0.1 - 1.0 mg/dL

BIOTİNİDAZ AKTİVİTESİ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara soğuk zincir koşullarında ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Laboratuvara soğuk zincir koşullarında ulaştırılmaması
Test çalışma zamanı	Haftada bir/iki gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Test çalışma yöntemi	Fotometrik
Referans aralığı	4.4 - 12.0 nmol/dak/mL

BİRİNCİ TRİMESTER TARAMA

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Antenatal Risk Belirleme Test İstek Formu eksiksiz doldurulmalıdır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri:	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü

Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans aralığı	<1/300 risk

C1 ESTERAZ İNHİBİTÖRÜ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri:	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Nefelometrik
Referans aralığı	0.21-0.39 g/L

C1 ESTERAZ İNHİBİTÖR, FONKSİYONEL AKTİVİTE

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra hızla laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Ayda bir (yeterli sayıda örnek biriktiğinde)
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kromojenik
Referans aralığı	%70-130

C-REAKTİF PROTEİN (CRP)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immunoturbidimetrik

Referans aralığı 0-5 mg/L

CA 125 (KANSER ANTİJEN 125)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri:	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans aralığı	<35 U/mL

CA 15-3 (KANSER ANTİJEN 15-3)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri:	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans aralığı	≤25 U/mL

CA 19-9 (KANSER ANTİJEN 19-9)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri:	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans aralığı	<27 U/mL

C-PEPTİD

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri:	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans aralığı	1.1 – 4.4 µg/L

ÇİNKO

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), İdrar (24 saatlik, asid üzerine toplanan), çocuklarda spot idrar olabilir.
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır. Yüksek düzeydeki gadolinium, iodine, barium gibi kontrast maddeler, metal ölçümlerinde interferans oluşturabileceğinden bu maddelerin uygulanması durumunda 96 saat süre ile ölçüm için kan /idrar alınmamalıdır.
Örnek transfer kuralları	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Atomik Absorbsiyon Spektrometri
Referans aralığı	

Örnek türü	Yaş	Referans Aralık	Birim
Serum	0-30 Gün	51 – 100	µg/dL
	3-15 Yaş	64 – 109	
	>15 Yaş	70 – 120	
İdrar (24 saat)	1-2 Yaş	58 – 98	µg/24 s.
	3-15 Yaş	130 - 470	
	>15 Yaş	290 - 600	
İdrar (spot)		300-600	µg/L

ÇOK UZUN ZİNCİRLİ YAĞ ASİTLERİ (VLCFA)

Örnek türü	Plazma (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı tercih edilir.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Test talep nedeni (ön tanı) belirtilmeli, sonuçları etkileyebilecek özel uygulamalara ilişkin bilgi iletilmelidir.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hastanın klinik durumu, ön tanısı hakkında bilgi iletilmemesi
Test çalışma zamanı	Haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü, maksimum 20 gün içerisinde
Test çalışma yöntemi	LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)
Referans aralığı	

Parametre adı	Referans aralığı	Birimi
C22:0	≤ 96.3	nmol/mL
C24:0	≤ 91.4	nmol/mL
C26:0	≤ 1.30	nmol/mL
C24:0/C22:0	≤ 1.39	
C26:0/C22:0	≤ 0.023	
Fitanik asit analizi (C20)	0-4 ay: ≤ 5.28 5-8 ay: ≤ 5.70 9-12 ay: ≤ 4.40 13-23 ay: ≤ 8.62 ≥ 24 ay: ≤ 9.88	nmol/mL
Pristanik asit analizi (C19)	0-4 ay: ≤ 0.60 5-8 ay: ≤ 0.84 9-12 ay: ≤ 0.77 13-23 ay: ≤ 1.47 ≥ 24 ay: ≤ 2.98	nmol/mL
Pristanik Asid/Fitanik asid	0-4 ay: ≤ 0.35 5-8 ay: ≤ 0.28 9-12 ay: ≤ 0.23 13-23 ay: ≤ 0.24 ≥ 24 ay: ≤ 0.39	

D-DİMER

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde

Test çalışma yöntemi	Immunotürbidimetrik yöntem
Referans aralığı	<550 µg/L FEU

DEHİDROEPIANDESTERON SÜLFAT (DHEA-S)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans Aralığı	Kadınlar 10-14 yaş: 33,9-280 15-19 yaş: 65,1-368 20-24 yaş: 148-407 25-34 yaş: 98,8-340 35-44 yaş: 60,9-337 45-54 yaş: 35,4-256 55-64 yaş: 18,9-205 65-74 yaş: 9,4-246 ≥75 yaş: 12,0-154 Erkekler 10-14 yaş: 24,4-247 15-19 yaş: 70,2-492 20-24 yaş: 211-492 25-34 yaş: 160-449 35-44 yaş: 88,9-427 45-54 yaş: 44,3-331 55-64 yaş: 51,7-295 65-74 yaş: 33,6-249 ≥75 yaş: 16,2-123 Çocuk < 1 hafta: 108-607 1-4 hafta: 31,6-431 1-12 ay: 3,4-124 1-4 yaş: 0,47-19,4 5-9 yaş: 2,8-85,2

DEMİR

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), İdrar (24 saatlik), çocuklarda spot idrar olabilir.
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Kan; 8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde

Örnek Alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır).

İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.

Örnek transfer kuralları

Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı

Venöz kan mesai saatleri içerisinde her gün

İdrar haftada bir gün

Sonuç verme süresi

Çalışıldığı gün

Test çalışma yöntemi

Venöz kan otoanalizör, fotometrik

İdrar atomik absorpsiyon spektrometri

Referans aralığı

Venöz kan Erkek 59 - 158 µg/dL

Kadın 37 - 145 µg/dL

İdrar (spot) 2-70 µg/L

İdrar (24 saat) 3-98 µg/24 saat

DEMİR BAĞLAMA KAPASİTESİ, TOTAL**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

8-12 saatlik gece açlığı

Laboratura örnek kabulü

Mesai saatleri içinde

Örnek Alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Birlikte demir test istemi yapılmalıdır.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Demir test isteğinin birlikte yapılmaması

Test çalışma zamanı

Mesai saatleri içerisinde her gün

Sonuç verme süresi

Çalışıldığı gün

Test çalışma yöntemi

Otoanalizör, fotometrik

Referans aralığı

228 - 428 µg/dL

DİGOKSİN**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

Örnek açlıkta ve son ilaç dozundan en az 12 saat sonra alınmalıdır. Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz.

Laboratuvar örnek kabul zamanı

24 saat

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı

24 saat

Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans aralığı	Terapötik aralık 0.9 - 2 µg/L Terapötik aralık 0.6-1.2 µg/L (ESC talimatı) Toksik düzey >2 µg/L

DOPAMİN (bkz. KATEKOLAMİNLER)

ERİTROPOETİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	2 haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesans immunassay
Referans aralığı	2.6-19 mIU/mL

ERİTROSİT SEDİMENTASYON HIZI

Örnek türü	Tam kan (siyah kapaklı tüp, sodyum sitratlı)		
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-		
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat		
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.		
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.		
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek		
Test çalışma zamanı	24 saat		
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde		
Test çalışma yöntemi	Westergren yöntemi		
Referans aralığı	Yaş	Cinsiyet	Referans Değer
	1-50 yaş	Kadın	< 20 mm/saat
	51-85 yaş	Kadın	< 30
	>85 yaş	Kadın	< 42
	1-50 yaş	Erkek	< 15
	51-85 yaş	Erkek	< 20
	>85 yaş	Erkek	< 30

ETANOL

Örnek türü	Plazma (mor kapaklı tüp, Potasyum EDTA'LI, 9 mL)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Kanı alınacak kişinin kimlik kontrolü: fotoğraflı kimlik incelemesi ve kendisinin (bilinci kapalı ise vasisinin/yakınının/tanıyanının) beyanı ile yapılır. Kan alınacak bölgede povidon iyot veya benzalkonyum klorid ile cilt antisepsisi yapılır, steril kuru gazlı bez ile kurulanır. Alkol içeren antiseptikler (etanol, metanol, izopropanol, vb) kullanılmaz. Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Etanol analizi kan numunesi alma ve teslim tutanağı (LAB-KLB-F071) eksiksiz olarak doldurulur, hasta ve numune barkodları tutanak üzerinde ilgili yerlere yapıştırılır.
Örnek transfer kuralları	Numune ile etanol analizi kan numunesi alma ve teslim tutanağı laboraduvardan temin edilecek olan kilitli kutu içerisinde personel ile laboratuvara 1 saat içinde ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Etanol analizi kan numunesi alma ve teslim tutanağı olmaması/eksik doldurulması Numunenin pnömatik sistem ile iletilmesi Transfer için kilitli kutu kullanılmaması
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde Acil olmayan istemlerde örnek kabulünü takip eden ilk iş günü
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Toksik düzey >250 mg/dL

EVEROLİMUS

Örnek türü	Tam kan (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans Aralığı	-

FAKTÖR II

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
-------------------	--

Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Ayda bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	% 70-120

FAKTÖR V

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Ayda bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	% 70-120

FAKTÖR VII

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Ayda bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	% 70-120

FAKTÖR VIII

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	% 70-150

FAKTÖR IX

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	% 70-120

FAKTÖR X

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Ayda bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü

Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	% 70-120

FAKTÖR XI

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Ayda bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	% 70-120

FAKTÖR XII

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Ayda bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	% 70-120

FAKTÖR VIII İNHİBİTÖRÜ

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek

Test çalışma zamanı	Ayda bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	<0.6 BU/mL

FAKTÖR IX İNHİBİTÖRÜ

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Ayda bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	<0.6 BU/mL

FENİLALANİN (+ TİROZİN, TRİPTOFAN)

Örnek türü	Plazma (yeşil kapaklı tüp, lityum heparinli)		
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı		
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde		
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre (bebeklerde beslenme öncesinde, tercihan 4 saatlik açlık) örnek alınır.		
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.		
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri		
Test çalışma zamanı	Her Perşembe, PKU poliklinik günleri, THB yükleme hastalarında aynı gün içinde		
Sonuç verme süresi	En geç 1 hafta (PKU poliklinik günlerinde aynı gün, pozitif yeni doğan taramalarında en kısa sürede)		
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)		
Referans aralığı	Fenilalanin	<3 Ay	0,40 - 1,22 mg/dL
		Çocuk	0,43 - 1,62
		Adölesan	0,56 - 1,42
		Kadın (Erişkin)	0,69 - 1,02
		Erkek (Erişkin)	0,76 - 1,22
	Tirozin	<3 Ay	0,23 - 1,65 mg/dL
		Çocuk	0,34 - 2,16
		Adölesan	0,63 - 1,94
		Kadın (Erişkin)	0,47 - 1,41
		Erkek (Erişkin)	0,67 - 1,39

Triptofan	<3 Ay	0,43 - 1,53 mg/dL
	Çocuk	0,25 - 1,41
	Kadın (Erişkin)	0,35 - 1,08
	Erkek (Erişkin)	0,51 - 1,33

FENİTOİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans Aralığı	8-20 mg/L

FENOBARBİTAL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans Aralığı	10-30 mg/L

FERRİTİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün

Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans aralığı	1-2 Ay 200 - 600 µg/L
	3-5 Ay 50 - 200
	6 Ay-15 Yaş 7 - 140
	>15 Yaş Erkek 30 - 400
	>15 Yaş Kadın 13 - 150

FİBRİNOJEN

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitratlı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Modifiye Clauss yöntemi
Referans aralığı	175 - 400 mg/dL

FOLİK ASİD (FOLAT)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri, hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans aralığı	3,89-26,8 µg/L

FOLLİKÜL STİMÜLAN HORMON ()

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri**Test çalışma zamanı****Sonuç verme süresi****Test çalışma yöntemi****Referans aralığı**

Laboratuvar örnek red kriterleri

Mesai saatleri içerisinde her gün

Çalışıldığı gün

Elektrokemilüminasan immunassay

Foliküler faz 3,5 - 12,5 U/L

Ovülasyon 4,7 - 21,5

Lüteal faz 1,7 - 7,7

Post menapoz 25,8 - 134,8

Erkek 1,5 - 12,4

FOSFOR, İNORGANİK**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp), İdrar (24 saatlik-asid üzerine toplanan, spot), sıvı

Hastaya ilişkin ön hazırlık

8-12 saatlik gece açlığı

Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz

Laboratuvar örnek kabul zamanı

Mesai saatleri içinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.

24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır).

Bebeklerde idrar örneği Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.

Örnek transfer kuralları

Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı

Mesai saatleri içinde

Sonuç verme süresi

Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde

Test çalışma yöntemi

Otoanalizör, fotometrik

Referans aralığı

0-12 Ay 3.5 - 7.4 mg/dL

13-24 Ay 3.1 - 6.5

2-10 Yaş 3.1 - 6.0

11-19 Yaş 2.8 - 5.5

>19 Yaş 2.3 - 4.5

İdrar (24 saatlik) 400 - 1300 mg/24 s.

Spot idrar mg/g kreatinin	Erkek	Kadın
7-9 yaş	165-1682	153-1443
9-12 yaş	144-1234	142-1321
12-15 yaş	101-1134	81-930
15-17 yaş	68-874	58-846
17-40 yaş	36-1770	111-927
>40 Yaş	54-860	105-1081

FRUKTOZAMİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	<0.3 mmol/L

GAİTADA GİZLİ KAN (GGK)

Örnek türü	Gaita
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Dışkıda Gizli Kan Testi için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre örnek alınır. Hemoroidi olan hastalar ve menstrüasyon dönemindeki kadınlar kanamaları kesilinceye kadar örnek vermemelidir. Alkol, aspirin ve diğer ilaçların fazla alımı gastrointestinal irritasyona neden olabildiği için test ilaçlar kesildikten 48 saat sonra yapılmalıdır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra en geç 5 saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır. Örnek alımından itibaren 6 saat içinde testin yapılması gerekmektedir.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde içinde
Test çalışma yöntemi	Görsel immunassay yöntem
Referans aralığı	Negatif

GAMMA-GLUTAMİL TRANSFERAZ (GGT)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat

Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Erkek <55 U/L Kadın <38 U/L

GASTRİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	2 haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesans immunassay
Referans aralığı	1.7-7.6 pmol/L

GEBELİK DİYABET TARAMA (50 g. glukoz ile)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	50 g glukoz içeren çözelti içimini takiben 1. saat sonunda Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Hastanın glukoz içimi ile kan örneği alımı arasında yemesine izin verilmez.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	<140 mg/dL

GLOBULİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Teste özel açıklamalar	Test isteği total protein ve albumin isteği ile birlikte yapılmalıdır.

Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Test isteği total protein ve albumin isteği ile birlikte yapılmaması
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Hesaplamalı test
Referans aralığı	Serum: 25-35 g/d

GLUKOZ, AÇLIK

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), BOS, sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na uygun olarak BOS örneği alınır (eş zamanlı kan örneği ile birlikte gönderilmeli).
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Serum 60 - 100 mg/dL BOS 40 - 70 mg/dL

GLUKOZ, RANDOM

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	60-140 mg/dL

GLUKOZ, TOKLUK

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
-------------------	--------------------------------

Hastaya ilişkin ön hazırlık	Tokluk için öğün sonrası 2. saat sonu
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Öğün sonrası 2. saat sonunda Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Hastaya, kan örneğinin alımı bittikten sonra yiyecek ve su alımı izni verilir.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	<140 mg/dL

GLUKOZ TOLERANS TESTİ, ORAL (75 g. glukoz ile, 2 saatlik)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı, Bakınız; Oral Glukoz Tolerans Testi Hasta Bilgilendirme Formu (LAB-F023)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Açlıkta ve 75 g glukoz alımını takiben 2. saat sonunda Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnekler alınır. Öğleden sonra yapılmaz. Bakınız; Oral Glukoz Tolerans Testi Uygulama Talimatı (LAB-T032)
Örnek transfer kuralları	Örnekler alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Açlık 60 - 100 mg/dL 2. saat <140 mg/dL

GLUKOZ TOLERANS TESTİ, ORAL (75 g. glukoz ile, 3 saatlik)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı, Bakınız; Oral Glukoz Tolerans Testi Hasta Bilgilendirme Formu (LAB-F023)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Açlıkta ve 75 g. glukoz içimini takiben 1., 2. ve 3.saat sonunda Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnekler alınır. Öğleden sonra yapılmaz. Bakınız; Oral Glukoz Tolerans Testi Uygulama Talimatı (LAB-T032)
Örnek transfer kuralları	Örneklerler alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Açlık 60 - 100 mg/dL 2. saat <140 mg/dL

GLUKOZ TOLERANS TESTİ, GEBELİK, ORAL (75 g. glukoz ile, 2 saatlik)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı, Bakınız; Oral Glukoz Tolerans Testi Hasta Bilgilendirme Formu (LAB-F023)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Açlıkta ve 75 g glukoz alımı sonrası 1. ve 2. saat sonunda Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnekler alınır. Öğleden sonra yapılmaz. Bakınız; Oral Glukoz Tolerans Testi Uygulama Talimatı (LAB-T032)
Örnek transfer kuralları	Örnekler alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Açlık <92 mg/dL 2. saat <152 mg/dL

GLUKOZ TOLERANS TESTİ, GEBELİK, ORAL (100 g. glukoz ile, 3 saatlik)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı, Bakınız; Oral Glukoz Tolerans Testi Hasta Bilgilendirme Formu (LAB-F023)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Açlıkta ve 100 g glukoz alımı sonrası 1., 2. ve 3. saat sonunda Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnekler alınır. Öğleden sonra yapılmaz. Bakınız; Oral Glukoz Tolerans Testi Uygulama Talimatı (LAB-T032)
Örnek transfer kuralları	Örnekler alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Açlık <95 mg/dL 1. saat <180 mg/dL

2. saat <155 mg/dL
3. saat <140 mg/dL

GLUKOZ-6-FOSFAT DEHİDROGENAZ

Örnek türü	Tam kan (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz an alma talimatına göre örnek alınır. Örnekleri dondurulmamalı, ciddi hemolitik krizden hemen sonra örnek alınmamalı, beraberinde tam kan sayımı testi istenmelidir.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri, pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	15 günde bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	7.0 - 20.5 U/g Hb

GROWTH HORMON (GH)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans Aralığı	Erkekler 1 gün-10 yıl 0.09-6.29 µg/L 10 yıl-17 yıl 0.08-10.8 µg/L 17 yıl-79 yıl 0.03-2.47 µg/L Kadınlar 1 gün-10 yıl 0.12-7.79 µg/L 10 yıl-17 yıl 0.12-8.05 µg/L 17 yıl-79 yıl 0.13-9.88 µg/L

HAPTOGLOBİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır .
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
Referans aralığı	30 - 200 mg/dL

HEMOGLOBİN A1c (HbA1c)

Örnek türü	Tam kan (yeşil kapaklı tüp, heparinli)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
Referans aralığı	%4.8 - 5.9

HEMOGRAM (TAM KAN SAYIMI)

Örnek türü	Tam kan (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Hidrodinamik fokuslama, flow sitometri ve SLS-Hemoglobin Yöntemi

Referans aralığı	Yaş	Cinsiyet	Değer
Eritrosit (x10⁶/mm³)	0 - 15 Gün		3,9 - 5,9
	15 - 30 Gün		3,3 - 5,3
	1 - 4 Ay		3,5 - 5,1
	4 - 6 Ay		3,9 - 5,5
	6 - 9 Ay		4,0 - 5,3
	9 - 12 Ay		4,1 - 5,3
	1 - 2 Yaş		3,8 - 4,8
	2 - 5 Yaş		3,7 - 4,9
	5 - 9 Yaş		3,8 - 4,9
	9 - 12 Yaş		3,9 - 5,1
	12 - 14 Yaş	Erkek	4,1 - 5,2

		Kadın	3,8 - 5,0
	14 - 18 Yaş	Erkek	4,2 - 5,6
		Kadın	3,9 - 5,1
	18 - 44 Yaş	Erkek	4,3 - 5,7
		Kadın	3,8 - 5,1
	44 - 64 Yaş	Erkek	4,2 - 5,6
		Kadın	3,8 - 5,3
	>64 Yaş	Erkek	3,8 - 5,8
		Kadın	3,8 - 5,2
Hemoglobin (g/dL)	0 - 15 Gün		13,4 - 19,8
	15 - 30 Gün		10,7 - 17,1
	1 - 2 Ay		9,4 - 13,0
	2 - 4 Ay		10,3 - 14,1
	4 - 6 Ay		11,1 - 14,1
	6 - 9 Ay		11,4 - 14,0
	9 - 12 Ay		11,3 - 14,1
	1 - 2 Yaş		11,0 - 14,0
	2 - 5 Yaş		11,0 - 14,0
	5 - 9 Yaş		11,5 - 14,5
	9 - 12 Yaş		12,0 - 15,0
	12 - 14 Yaş	Erkek	12,0 - 16,0
		Kadın	11,5 - 15,0
	14 - 18 Yaş	Erkek	11,7 - 16,6
		Kadın	11,7 - 15,3
	18 - 44 Yaş	Erkek	13,2 - 17,3
		Kadın	11,7 - 15,5
	44 - 64 Yaş	Erkek	13,1 - 17,2
		Kadın	11,7 - 16,0
	>64 Yaş	Erkek	12,6 - 17,4
		Kadın	11,7 - 16,1
Hematokrit (%)	0 - 15 Gün		41 - 65
	15 - 30 Gün		33 - 55
	1 - 2 Ay		28 - 42
	2 - 4 Ay		32 - 44
	4 - 6 Ay		31 - 41
	6 - 9 Ay		32 - 40
	9 - 12 Ay		33 - 41
	1 - 2 Yaş		32 - 40
	2 - 5 Yaş		32 - 42
	5 - 9 Yaş		33 - 41
	9 - 12 Yaş		34 - 43
	12 - 14 Yaş	Erkek	35 - 45
		Kadın	34 - 44
	14 - 18 Yaş	Erkek	37 - 48
		Kadın	34 - 44
	18 - 44 Yaş	Erkek	39 - 49
		Kadın	35 - 45
	44 - 64 Yaş	Erkek	39 - 50
		Kadın	35 - 47
	>64 Yaş	Erkek	37 - 51
		Kadın	35 - 47
	0 - 15 Gün		88 - 140
	15 - 30 Gün		91 - 112
	1 - 2 Ay		84 - 106
	2 - 4 Ay		76 - 97
MCV (fL)			

MCH (pg)	4 - 6 Ay		68 - 85
	6 - 9 Ay		70 - 85
	9 - 12 Ay		71 - 84
	1 - 2 Yaş		70 - 84
	2 - 5 Yaş		73 - 85
	5 - 9 Yaş		75 - 87
	9 - 12 Yaş		76 - 90
	12 - 14 Yaş	Erkek	77 - 94
		Kadın	73 - 95
	14 - 18 Yaş	Erkek	79 - 95
		Kadın	78 - 98
	18 - 44 Yaş	Erkek	80 - 99
		Kadın	81 - 100
	44 - 64 Yaş	Erkek	81 - 101
		Kadın	81 - 101
	>64 Yaş	Erkek	81 - 103
		Kadın	81 - 102
	0 - 15 Gün		30 - 37
	15 - 30 Gün		29 - 36
	1 - 2 Ay		27 - 34
	2 - 4 Ay		25 - 32
	4 - 6 Ay		24 - 30
	6 - 9 Ay		25 - 30
	9 - 12 Ay		24 - 30
	1 - 2 Yaş		22 - 30
	2 - 5 Yaş		25 - 31
	5 - 9 Yaş		25 - 31
	9 - 12 Yaş		26 - 32
	12 - 14 Yaş	Erkek	26 - 32
		Kadın	26 - 32
	14 - 18 Yaş	Erkek	27 - 32
		Kadın	26 - 34
	18 - 44 Yaş	Erkek	27 - 34
		Kadın	27 - 34
	44 - 64 Yaş	Erkek	27 - 35
		Kadın	27 - 34
	>64 Yaş	Erkek	27 - 34
		Kadın	27 - 35
MCHC (g/dL)	0 - 15 Gün		28 - 35
	15 - 30 Gün		28 - 36
	1 - 2 Ay		28 - 35
	2 - 4 Ay		29 - 37
	4 - 12 Ay		32 - 37
	1 - 2 Yaş		32 - 38
	2 - 12 Yaş		32 - 37
	12 - 14 Yaş	Erkek	32 - 37
		Kadın	32 - 36
	14 - 18 Yaş	Erkek	32 - 36
		Kadın	32 - 36
	18 - 44 Yaş	Erkek	32 - 37
		Kadın	32 - 36
	44 - 64 Yaş	Erkek	32 - 36
		Kadın	31 - 36
	>64 Yaş	Erkek	31 - 36
		Kadın	32 - 36

RDW (%)	-	-	11,5 - 14,5
Trombosit ($\times 10^3/\text{mm}^3$)	-	-	150 - 450
MPV (fL)	-	-	7,8 - 11
PDW (fL)			9 - 17
Retikülosit ($\times 10^6/\text{mm}^3$)	-	-	0,025 – 0,075
Retikülosit (%)			0,5 – 1,5

HDL-KOLESTEROL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immunoturbidimetrik
Referans aralığı	Erkek >40 mg/dL Kadın >50 mg/dL

HOMOSİSTEİN

Örnek türü	Plazma (yeşil kapaklı tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra soğuk zincir koşullarında bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	1 gün-15 yaş: <10 $\mu\text{mol/L}$ 15 – 65 yaş: <15 $\mu\text{mol/L}$ >65 yaş : <20 $\mu\text{mol/L}$

HOMOVANİLİK ASİD (HVA)

Örnek türü	İdrar (24 saatlik, asid üzerine toplanan), çocuklarda spot idrar olabilir.
Hastaya ilişkin ön hazırlık	L-Dopa kullanılıyorsa idrar toplanmasından 1 gün öncesinden başlayarak, idrar toplama süresince ilacın kesilmesi gerekir

Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre 10 mL 6 N HCl üzerine toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek kaplarının etiketlenmesi	Hasta ve örneği tanımlayan laboratuvar barkod etiketi kullanılır.
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Örnek pH'ının >7 olması
Test çalışma zamanı	Ayda bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	24 s. idrar: 0.5 - 6.2 mg/24 saat Spot idrar: 0-6 Ay < 40 mg/g krea. 6-36 Ay < 10 mg/g krea. 3-6 Yaş 5,4 - 15,5 mg/g krea. 6-10 Yaş 4,4 - 11,5 mg/g krea. 10-16 Yaş 3,3 - 10,3 mg/g krea.

HÜCRE SAYIMI (VÜCUT SIVILARI)

Örnek türü	Vücut sıvıları, BOS (mor kapaklı tüp, EDTA)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Örnek Alma ve Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Viskozitesi yüksek örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Hidrodinamik fokuslama, flow sitometri
Referans aralık	-

İMMUNFİKSASYON ELEKTROFOREZİ (İFE)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), idrar (24 saatlik), çocuklarda spot idrar olabilir
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.

Örnek kaplarının etiketlenmesi	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır).
Örnek transfer kuralları	Hasta ve örneği tanımlayan laboratuvar barkod etiketi kullanılır.
Örnek kabul-red kriterleri	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Test çalışma zamanı	Laboratuvar örnek red kriterleri
Sonuç verme süresi	3 iş günü içinde
Referans aralığı	Çalışıldığı günün ertesi gün
	Kalitatif değerlendirme: Monoklonal protein yok (-)

İMMUNGLOBULİN A (IgA)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immunoturbidimetrik
Referans aralığı	0-1 Ay 0.055 – 0.059 g/L
	1-5 Ay 0.058 - 0.399
	5-8 Ay 0.058 - 0.484
	8-12 Ay 0.162-0.896
	12-24 Ay 0.258 - 0.624
	24-36 Ay 0.267-0.803
	36-48 Ay 0.466-0.910
	48-72 Ay 0.545-1.293
	72 ay-8 yaş 0.661- 1.507
	8-10 yaş 0.708-1.626
	10-12 yaş 0.728-1.588
	12-14 Yaş 0.831-1.779
	14-16 Yaş 0.804-1.392
	16-18 Yaş 0.776-1.885
	>18 Yaş 0.610-3.560

İMMUNGLOBULİN A (IgA)-sensitif

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.																														
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri																														
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün																														
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün																														
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik																														
Referans aralığı	<table> <tr><td>0-1 Ay</td><td>0.055 – 0.059 g/L</td></tr> <tr><td>1-5 Ay</td><td>0.058 - 0.399</td></tr> <tr><td>5-8 Ay</td><td>0.058 - 0.484</td></tr> <tr><td>8-12 Ay</td><td>0.162-0.896</td></tr> <tr><td>12-24 Ay</td><td>0.258 - 0.624</td></tr> <tr><td>24-36 Ay</td><td>0.267-0.803</td></tr> <tr><td>36-48 Ay</td><td>0.466-0.910</td></tr> <tr><td>48-72 Ay</td><td>0.545-1.293</td></tr> <tr><td>72 ay-8 yaş</td><td>0.661- 1.507</td></tr> <tr><td>8-10 yaş</td><td>0.708-1.626</td></tr> <tr><td>10-12 yaş</td><td>0.728-1.588</td></tr> <tr><td>12-14 Yaş</td><td>0.831-1.779</td></tr> <tr><td>14-16 Yaş</td><td>0.804-1.392</td></tr> <tr><td>16-18 Yaş</td><td>0.776-1.885</td></tr> <tr><td>>18 Yaş</td><td>0.610-3.560</td></tr> </table>	0-1 Ay	0.055 – 0.059 g/L	1-5 Ay	0.058 - 0.399	5-8 Ay	0.058 - 0.484	8-12 Ay	0.162-0.896	12-24 Ay	0.258 - 0.624	24-36 Ay	0.267-0.803	36-48 Ay	0.466-0.910	48-72 Ay	0.545-1.293	72 ay-8 yaş	0.661- 1.507	8-10 yaş	0.708-1.626	10-12 yaş	0.728-1.588	12-14 Yaş	0.831-1.779	14-16 Yaş	0.804-1.392	16-18 Yaş	0.776-1.885	>18 Yaş	0.610-3.560
0-1 Ay	0.055 – 0.059 g/L																														
1-5 Ay	0.058 - 0.399																														
5-8 Ay	0.058 - 0.484																														
8-12 Ay	0.162-0.896																														
12-24 Ay	0.258 - 0.624																														
24-36 Ay	0.267-0.803																														
36-48 Ay	0.466-0.910																														
48-72 Ay	0.545-1.293																														
72 ay-8 yaş	0.661- 1.507																														
8-10 yaş	0.708-1.626																														
10-12 yaş	0.728-1.588																														
12-14 Yaş	0.831-1.779																														
14-16 Yaş	0.804-1.392																														
16-18 Yaş	0.776-1.885																														
>18 Yaş	0.610-3.560																														

İMMUNGLOBULİN E, TOTAL (Ig E)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)												
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı												
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde												
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.												
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.												
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri												
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün												
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün												
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilünisan immunassay												
Referans aralığı	<table> <tr><td>0-30 Gün</td><td><1.5 IU/mL</td></tr> <tr><td>1-12 Ay</td><td><15</td></tr> <tr><td>1-5 Yaş</td><td><60</td></tr> <tr><td>6-9 Yaş</td><td><90</td></tr> <tr><td>10-15 Yaş</td><td><200</td></tr> <tr><td>>15 Yaş</td><td><100</td></tr> </table>	0-30 Gün	<1.5 IU/mL	1-12 Ay	<15	1-5 Yaş	<60	6-9 Yaş	<90	10-15 Yaş	<200	>15 Yaş	<100
0-30 Gün	<1.5 IU/mL												
1-12 Ay	<15												
1-5 Yaş	<60												
6-9 Yaş	<90												
10-15 Yaş	<200												
>15 Yaş	<100												

İMMUNGLOBULİN G (Ig G)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), BOS
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar	Kan örneği Venöz Kan Alma Talimatı'na göre, BOS örneği Lomber Ponksiyon Yapma Talimatına göre alınır.		
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.		
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri		
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün		
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün		
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik		
Referans aralığı	0-1 Ay	6.54-11.15 g/L	Serum
	1-5 Ay	2.81-6.67	
	5-8 Ay	3.74-7.90	
	8-12 Ay	5.12-8.74	
	12-24 Ay	5.75-9.74	
	24-36 Ay	6.14-10.31	
	36-48 Ay	7.23-10.37	
	48-72 Ay	7.77-11.96	
	72 ay-8 yaş	8.38-12.44	
	8-10 yaş	8.24-13.02	
	10-12 yaş	8.23-12.81	
	12-14 Yaş	8.52-13.24	
	14-16 Yaş	7.73-11.89	
	16-18 Yaş	9.74-15.34	
	>18 Yaş	7.67-15.90	
		<0.030 g/L	BOS

İMMÜNOGLOBULİN G alt grupları (Ig G1, G2, G3, G4)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)				
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı				
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde				
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.				
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.				
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri				
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde haftada bir gün (IgG4 her gün)				
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün				
Test çalışma yöntemi	Nefelometrik				
Referans aralığı	Yaş	Ig G1 (g/L)	IgG2 (g/L)	IgG3 (g/L)	IgG4 (g/L)
	0-30 gün	5.23-8.27	1.06-2.06	0.20-0.54	
	30 gün-5 ay	2.06-4.32	0.33-0.85	0.12-0.36	
	5-8 ay	2.97-6.73	0.30-1.04	0.10-0.60	
	8-12 ay	3.22-8.02	0.29-0.99	0.14-0.62	
	12-24 ay	4.29-10.1	0.44-1.42	0.11-0.53	
	24-36 ay	4.51-10.21	0.30-2.00	0.12-0.62	
	36-48 ay	5.16-10.08	0.69-2.53	0.17-0.57	

48-72 ay	5.46-9.64	0.89-2.45	0.12-0.62	
72 ay-8 yıl	5.25-10.8	0.96-2.98	0.08-0.94	
8-10 yıl	5.31-11.8	0.93-3.35	0.17-0.85	
10-12 yıl	6.01-10.8	1.24-3.00	0.13-0.93	
12-14 yıl	5.18-12.2	1.45-4.13	0.24-1.36	
14-16 yıl	5.27-10.6	1.55-3.21	0.37-0.79	
16-18 yıl	6.66-10.9	2.05-4.59	0.25-0.91	
> 18 yıl	4.90-11.4	1.50-6.40	0.11-0.85	0.03-2.00

İMMUNGLOBULİN G İNDEKSİ, BOS

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp) ve BOS birlikte
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği, Lomber Ponksiyon Yapma Talimatına göre BOS örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Hesaplamalı test (Serum: Ig G, albumin, BOS: Ig G, albumin)
Referans aralığı	<0.8

İMMUNGLOBULİN M (Ig M)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
Referans aralığı	0-1 Ay 0.150-0.220 g/L
	1-5 Ay 0.199-0.947
	5-8 Ay 0.298-1.076
	8-12 Ay 0.458-1.264
	12-24 Ay 0.580-1.386
	24-36 Ay 0.586-1.264
	36-48 Ay 0.508-1.214
	48-72 Ay 0.650-1.466
	72 ay-8 yaş 0.547-1.405

8-10 yaş	0.446-1.432
10-12 yaş	0.636-1.412
12-14 Yaş	0.771-1.647
14-16 Yaş	0.500-1.494
16-18 Yaş	0.938-1.827
>18 Yaş	0.370-2.860

İNSÜLİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	İsteğe bağlı olarak açlık veya tokluk çalışılabilir. Eğer açlık çalışılacaksa 12 saatlik gece açlığı tercih edilmelidir.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red Kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	2.6-10 mU/L

İnsülin Benzeri Büyüme Faktörü Bağlayıcı Protein 3 (IGFBP-3)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminasan immunassay
Referans aralığı	

Erkek			Kadın		
Yaş	Referans	Aralık	Yaş	Referans	Aralık
0.25	0.92	- 2.69	0.25	1.09	- 3.04
0.5	0.96	- 2.78	0.5	1.13	- 3.15
1	1.03	- 2.96	1	1.23	- 3.35
2	1.18	- 3.31	2	1.42	- 3.75
3	1.34	- 3.66	3	1.61	- 4.14
4	1.51	- 4.01	4	1.81	- 4.51
5	1.69	- 4.37	5	2.01	- 4.86

6	1.87	-	4.27	6	2.20	-	5.20
7	2.05	-	5.08	7	2.40	-	5.54
8	2.24	-	5.42	8	2.59	-	5.86
9	2.42	-	5.74	9	2.77	-	6.17
10	2.60	-	6.04	10	2.95	-	6.47
11	2.78	-	6.32	11	3.12	-	6.76
12	2.94	-	6.57	12	3.26	-	7.03
13	3.08	-	6.77	13	3.39	-	7.28
14	3.21	-	6.93	14	3.50	-	7.51
15	3.31	-	7.04	15	3.59	-	7.72
16	3.38	-	7.10	16	3.66	-	7.91
17	3.42	-	7.10	17	3.71	-	8.07
18	3.44	-	7.05	18	3.73	-	8.20
19	3.44	-	6.97	19	3.75	-	8.30
20	3.42	-	6.87	20	3.74	-	8.37
21	3.39	-	6.75	21	3.72	-	8.41
22	3.35	-	6.63	22	3.68	-	8.42
23	3.31	-	6.51	23	3.64	-	8.39
24	3.27	-	6.39	24	3.58	-	8.34
25	3.23	-	6.29	25	3.52	-	8.27
26	3.19	-	6.20	26	3.45	-	8.17
27	3.15	-	6.13	27	3.39	-	8.06
28	3.13	-	6.07	28	3.32	-	7.93
29	3.10	-	6.03	29	3.26	-	7.81
30	3.08	-	6.00	30	3.20	-	7.68
31	3.06	-	5.97	31	3.14	-	7.55
32	3.05	-	5.96	32	3.09	-	7.42
33	3.03	-	5.94	33	3.04	-	7.29
34	3.00	-	5.92	34	3.00	-	7.17
35	2.98	-	5.90	35	2.96	-	7.04
36	2.96	-	5.89	36	2.93	-	6.93
37	2.93	-	5.87	37	2.90	-	6.83
38	2.90	-	5.86	38	2.87	-	6.73
39	2.88	-	5.85	39	2.85	-	6.65
40	2.85	-	5.84	40	2.83	-	6.58
41	2.82	-	5.83	41	2.80	-	6.52
42	2.79	-	5.83	42	2.79	-	6.46
43	2.76	-	5.83	43	2.77	-	6.41
44	2.73	-	5.83	44	2.74	-	6.36
45	2.70	-	5.83	45	2.72	-	6.31
46	2.67	-	5.84	46	2.70	-	6.25
47	2.64	-	5.85	47	2.68	-	6.20
48	2.61	-	5.86	48	2.65	-	6.15
49	2.58	-	5.88	49	2.63	-	6.10
50	2.56	-	5.90	50	2.61	-	6.05
51	2.53	-	5.92	51	2.60	-	6.02
52	2.50	-	5.93	52	2.59	-	5.99

53	2.47	-	5.93	53	2.58	-	5.99
54	2.43	-	5.91	54	2.59	-	6.00
55	2.38	-	5.87	55	2.59	-	6.02
56	2.34	-	5.84	56	2.59	-	6.04
57	2.29	-	5.80	57	2.59	-	6.06
58	2.25	-	5.76	58	2.59	-	6.06
59	2.21	-	5.72	59	2.57	-	6.05
60	2.17	-	5.69	60	2.56	-	6.03
61	2.14	-	5.68	61	2.54	-	6.00
62	2.12	-	5.67	62	2.51	-	5.96
63	2.09	-	5.66	63	2.49	-	5.93
64	2.07	-	5.66	64	2.47	-	5.89
65	2.04	-	5.65	65	2.44	-	5.86
66	2.02	-	5.63	66	2.43	-	5.82
67	1.99	-	5.60	67	2.41	-	5.79
68	1.95	-	5.56	68	2.39	-	5.76
69	1.92	-	5.52	69	2.37	-	5.73
70	1.88	-	5.47	70	2.36	-	5.69
71	1.84	-	5.42	71	2.33	-	5.65
72	1.80	-	5.35	72	2.31	-	5.61
73	1.75	-	5.27	73	2.28	-	5.56
74	1.70	-	5.18	74	2.25	-	5.51
75	1.65	-	5.08	75	2.22	-	5.46
76	1.60	-	4.98	76	2.19	-	5.41
77	1.54	-	4.87	77	2.15	-	5.36
78	1.49	-	4.76	78	2.11	-	5.30
79	1.44	-	4.65	79	2.08	-	5.24
				80	2.04	-	5.18

İN VİTRO İLAÇ DUYARLILIK (ASPİRİN)

Örnek türü	Tam kan (beyaz kapaklı tüp, hirudin)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde saat 15:15'e kadar
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek, örnek alımı 3 saati geçmiş örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içinde
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Çoklu trombosit fonksiyon analizörü
Referans aralığı	Sağlıklı kişilerde normal aralık: 71-115 U COX-1 inhibisyonu: <40 U Güçlü COX-1 inhibisyonu: <30 U

İN VİTRO İLAÇ DUYARLILIK (KLOPIDOGREL)

Örnek türü	Tam kan (beyaz kapaklı tüp, hirudin)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde saat 15:15'e kadar
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek, örnek alımı 3 saati geçmiş örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içinde
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Çoklu trombosit fonksiyon analizörü
Referans aralığı	Sağlıklı kişilerde normal aralık: 57-113 U Perkutan koroner girişimde yüksek trombotik risk (yüksek trombosit reaktivitesi): >46 U Kardiyak cerrahide yüksek kanama riski: <31 U Perkutan koroner girişimde yüksek kanama riski: <19 U

KALPROTEKTİN (GAİTA)

Örnek türü	Gaita
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde saat 15:15'e kadar
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Gaita örneği steril gaita kabına toplanır. Örnek toplandıktan sonra 2-8 °C de 7 gün saklanır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içinde
Sonuç verme süresi	Aynı gün
Test çalışma yöntemi	Kantitatif lateral flow Yöntemi
Referans aralığı	Negatif: <70 mg/kg, Pozitif: >=70 mg/kg

KALSİTONİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immünassay
Referans Aralığı	Kadın 0-6.4 ng/L

Erkek 0-9.52 ng/L

KALSIYUM

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp) İdrar (24 saatlik-asid üzerine toplanan, spot) Sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre 10 mL 6 M HCl asid üzerine idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Serum 8.6 - 10.2 mg/dL İdrar (24 saat) 100 - 300 mg/24 s.
	Spot idrar mg/g kreatinin
	Erkek
	Kadın
	1 gün-11 ay
	11-23 ay
	23-35 ay
	35 ay- 4 yaş
	4-6 yaş
	6-9 yaş
	9-12 yaş
	12-15 yaş
	15-17 yaş
	>17 yaş

KAN GAZLARI

Örnek türü	Kan gazı enjektörüne alınmış tam kan (Arteriyel)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Ön koşul aranmaz.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Arteriyel Kan Alma Talimatlarına göre kan örnekleri alınır.
Örnek transfer kuralları	Pnömotik sistem kullanılmadan, personel tarafından örnek alımından itibaren 5 dakikada laboratuvara ulaştırılmalıdır.

	Örnek alımından itibaren 5-15 dakika içinde laboratuvara gelecekse parçalanmış buz içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır (buz aküsü kullanılmamalıdır).																																
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek Hacmi yetersiz örnek Örneğin hava ile temas etmesi Enjektör içinde hava kalması																																
Test çalışma zamanı	24 saat																																
Sonuç verme süresi	Örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 15 dakika içinde																																
Referans aralığı	<table> <tr> <td>pH</td><td>7.35 - 7.45</td></tr> <tr> <td>PCO₂ (mmHg)</td><td>35 – 45</td></tr> <tr> <td>PO₂ (mmHg)</td><td>83 – 108</td></tr> <tr> <td>sO₂ (%)</td><td>95 – 98</td></tr> <tr> <td>Hb (g/dL)</td><td>Erkek: 13.2 – 14.3 Kadın: 11.7 – 15.5</td></tr> <tr> <td>Hct (%)</td><td>Erkek: 39 - 49 Kadın: 35 – 45</td></tr> <tr> <td>Na⁺ (mmol/L)</td><td>136 – 146</td></tr> <tr> <td>K⁺ (mmol/L)</td><td>3.5 - 5.1</td></tr> <tr> <td>Cl⁻ (mmol/L)</td><td>98 – 106</td></tr> <tr> <td>iCa⁺² (mmol/L)</td><td>1.09 - 1.3</td></tr> <tr> <td>Glukoz (mg/dL)</td><td>70 – 110</td></tr> <tr> <td>Laktat (mmol/L)</td><td>0.7 - 2.5</td></tr> <tr> <td>Standard Bikarbonat (SBC) (mmol/L)</td><td>22 – 26</td></tr> <tr> <td>BE-ecf (mmol/L)</td><td>-2 - +3</td></tr> <tr> <td>Kan Baz fazlalığı (BE-b) (mmol/L)</td><td>-2 - +2</td></tr> <tr> <td>Anyon açığı (mmol/L)</td><td>8 – 16</td></tr> </table>	pH	7.35 - 7.45	PCO ₂ (mmHg)	35 – 45	PO ₂ (mmHg)	83 – 108	sO ₂ (%)	95 – 98	Hb (g/dL)	Erkek: 13.2 – 14.3 Kadın: 11.7 – 15.5	Hct (%)	Erkek: 39 - 49 Kadın: 35 – 45	Na ⁺ (mmol/L)	136 – 146	K ⁺ (mmol/L)	3.5 - 5.1	Cl ⁻ (mmol/L)	98 – 106	iCa ⁺² (mmol/L)	1.09 - 1.3	Glukoz (mg/dL)	70 – 110	Laktat (mmol/L)	0.7 - 2.5	Standard Bikarbonat (SBC) (mmol/L)	22 – 26	BE-ecf (mmol/L)	-2 - +3	Kan Baz fazlalığı (BE-b) (mmol/L)	-2 - +2	Anyon açığı (mmol/L)	8 – 16
pH	7.35 - 7.45																																
PCO ₂ (mmHg)	35 – 45																																
PO ₂ (mmHg)	83 – 108																																
sO ₂ (%)	95 – 98																																
Hb (g/dL)	Erkek: 13.2 – 14.3 Kadın: 11.7 – 15.5																																
Hct (%)	Erkek: 39 - 49 Kadın: 35 – 45																																
Na ⁺ (mmol/L)	136 – 146																																
K ⁺ (mmol/L)	3.5 - 5.1																																
Cl ⁻ (mmol/L)	98 – 106																																
iCa ⁺² (mmol/L)	1.09 - 1.3																																
Glukoz (mg/dL)	70 – 110																																
Laktat (mmol/L)	0.7 - 2.5																																
Standard Bikarbonat (SBC) (mmol/L)	22 – 26																																
BE-ecf (mmol/L)	-2 - +3																																
Kan Baz fazlalığı (BE-b) (mmol/L)	-2 - +2																																
Anyon açığı (mmol/L)	8 – 16																																

KAPPA HAFİF ZİNCİR, TOTAL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Nefelometrik
Referans aralığı	1700-3700 mg/L

KAPPA HAFİF ZİNCİR, SERBEST

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), İdrar (24 saatlik), BOS
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği, Lomber Ponksiyon Yapma Talimatına göre BOS örneği alınır. 24 Saatlik İdrar için örnek Hasta Bilgilendirme Formu'na göre toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır).
Örnek transfer kuralları	Kan ve BOS örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Nefelometrik
Referans aralığı	Serum: 6.7-22.4 mg/L 24 saatlik idrar: <25.8 mg/L BOS: <0.34 mg/L

KAPPA SERBEST HAFİF ZİNCİR İNDEKSİ, BOS

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp) ve BOS birlikte
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği, Lomber Ponksiyon Yapma Talimatına göre BOS örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Hesaplamalı test (Serum: Kappa hafif zincir serbest, albumin, BOS: Kappa hafif zincir serbest, albumin)
Referans aralığı	<3.43

KARBAMAZEPİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde

Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans Aralığı	4-12 mg/L

KARBONHİDRAT EKSİK TRANSFERRİN PANELİ

Örnek türü	Serum (Kırmızı kapaklı jelsiz tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı tercih edilir
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Test talep nedeni (ön tanı) belirtilmeli, klinik durum (asemptomatik, akut epizod), kullanılan ilaçlar, TPN gibi özel uygulamalara ilişkin bilgi iletilmelidir.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra 1 saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hastanın klinik durumu, ön tanısı hakkında bilgi iletilmemesi
Test çalışma zamanı	Ayda 1 kez
Sonuç verme süresi	Sonuç çıktıktan sonraki gün, uzman değerlendirmesi sonrasında.
Test çalışma yöntemi	LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)
Referans aralığı	Asialotransferrin /Total transferrin: < % 0.1 Monosialotransferrin /Total transferrin: < % 0.15 Disialotransferrin /Total transferrin: % 1.5 – 2.5 Trisialotransferrin /Total transferrin: % 4.5 – 10.0 Tetrasialotransferrin /Total transferrin: % 65 - 85 Pentasialotransferrin /Total transferrin: % 9.0 – 16.0

KARNİTİN, AÇIL KARNİTİN PROFİLİ (Tandem Mass)

Örnek türü	Guthrie kağıdına (S&S 903) emdirilen 1 cm çapında kuru kan damlası (1 veya 2 adet)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Örnek bebeklerde beslenme öncesinde, tercihan 1 gecelik açlık sonrasında alınmalıdır. Metabolik atak, acil başvuru söz konusu ise kan örneği, tedaviye başlamadan önce alınmalıdır. Test talep nedeni (ön tanı) belirtilmeli, klinik durum (asemptomatik, akut epizod), kullanılan ilaçlar, TPN gibi özel uygulamalara ilişkin bilgi iletilmelidir.
Örnek transfer kuralları	Tercihen zarf içinde (el değmeden), kuru ortamda, oda sıcaklığında iletilmelidir.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Örneğin kağıda yetersiz emdirilmesi, homojen olarak emdirilmemesi Hastanın klinik durumu, ön tanısı hakkında bilgi iletilmemesi
Test çalışma zamanı	Haftada 1-2 gün, mesai saatleri içinde

Sonuç verme süresi

5 gün

Test çalışma yöntemi

LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)

Referans aralığı

Yorum içeren bir rapor yazılır.

C0 (Free) Karnitin	10.0 – 60.0 µmol/L
C2 (Acetyl) Karnitin	3.2 – 78.0 µmol/L
C3 (Propionyl) Karnitin	0.28 – 2.9 µmol/L
C3-DC (Malonyl) Karnitin	≤ 0.25 µmol/L
C4 (Iso-/Butyryl) Karnitin	≤ 0.44 µmol/L
C4-DC (Methylmalonyl-/succinyl) Karnitin	≤ 0.65 µmol/L
C4-OH (3-OH-iso-/butyryl) Karnitin	≤ 0.65 µmol/L
C5:1 (Tiglyl) Karnitin	≤ 0.25 µmol/L
C5 (Isovaleryl-/2-Methylbutyryl) Karnitin	≤ 0.52 µmol/L
C5-OH (3-OH-isovaleryl) Karnitin	≤ 0.57 µmol/L
C5-DC (Glutaryl) Karnitin	≤ 0.35 µmol/L
C6 (Hexanoyl) Karnitin	≤ 0.40 µmol/L
C6-DC (Methyl Glutaryl) Karnitin	≤ 0.45 µmol/L
C8 (Octanoyl) Karnitin	≤ 0.45 µmol/L
C8:1 (Octenoyl) Karnitin	≤ 0.57 µmol/L
C8-DC (Suberyl) Karnitin	≤ 0.25 µmol/L
C10 (Decanoyl) Karnitin	≤ 0.43 µmol/L
C10:1 (Decenoyl) Karnitin	≤ 0.30 µmol/L
C10:DC Karnitin	≤ 0.25 µmol/L
C12 (Dodecanoyl) Karnitin	≤ 0.40 µmol/L
C14:1 (Tetradecenoyl) Karnitin	≤ 0.33 µmol/L
C14:2 (Tetradecadienoyl) Karnitin	≤ 0.41 µmol/L
C14 (Tetradecanoyl) Karnitin	0 - 0,79 µmol/L
C14-OH (3-OH-tetradecanoyl) Karnitin	0 - 0,29 µmol/L
C16 (Hexadecanoyl) Karnitin	0.24 – 2.63 µmol/L
C16:1 (Hexadecenoyl) Karnitin	≤ 0.27 µmol/L
C16:1-OH (3-OH-hexadecenoyl) Karnitin	≤ 0.76 µmol/L
C16-OH (3-OH-hexadecanoyl) Karnitin	≤ 0.13 µmol/L
C18 (Octadecanoyl) Karnitin	≤ 0.61 µmol/L
C18:1 (Octadecenoyl) Karnitin	≤ 1.51 µmol/L
C18:2 (Octadecadienoyl) Karnitin	≤ 0.54 µmol/L
C18:1-OH (3-OH-octadecenoyl) Karnitin	≤ 0.20 µmol/L

KARSİNO EMBRİYONİK ANTİJEN (CEA)**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

8-12 saatlik gece açlığı

Laboratuvar örnek kabul zamanı

Mesai saatleri içerisinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri:	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immünassay
Referans aralığı	Sigara içmeyenlerde 0 - 5 µg/L Sigara içenlerde 0 - 10 µg/L

KATEKOLAMİNLER (ADRENALİN, NORADRENALİN, DOPAMİN)

Örnek türü	İdrar (24 saatlik, asid üzerine toplanan)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	İdrar örneğinin hipertansif dönemde toplanması önemlidir. İlaç takibi hedeflenmiyor ise örnek alımından en az 12 saat öncesinden adrenalin, noradrenalin, dopamin infüzyon veya enjeksiyonu sonlandırılmalıdır. Adrenalin, noradrenalin, dopamin salınımına neden olan ilaçlar en az 1 hafta öncesinden kesilmelidir (mümkün olmayan durumlarda laboratuvar ile iletişime geçilmelidir).
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre 10 mL 6 N HCL üzerine idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
	Sonuçları etkileyen faktörler
	- Artmış salınım ve metabolizmada yavaşlamaya yol açan ilaçlar: MAO inh., kateşolamin reuptake inh.(kokain, bazı lokal anestezikler, Bazı anestezik gazlar (özellikle halotan), sedatif ilaçlar-alkol-benzodiazepinler-opioidler ve santral etkili antihipertansiflerin (özellikle klonidin) bırakılması, vazodilatör ilaçlar (kalsiyum antagonistleri, alfa blokerler) - Diüretikler, sentetik ADH, radyografik kontras madde - Endojen kateşolaminlere metabolize olan ilaçlar: Karbodopa, L-dopa
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri İdrar pH'nın >7 olması
Test çalışma zamanı	Ayda bir gün, acil olan durumlarda mümkün olan en kısa süre
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	Adrenalin İdrar 2 - 22 µg/24 s. Noradrenalin İdrar 20 - 81 µg/24 s. Dopamin İdrar 40 - 400 µg/24 s.

KLOR

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp) İdrar (24 saatlik, spot) BOS, sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır. Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre BOS örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, iyon selektif elektrod
Referans aralığı	Serum 96 - 110 mEq/L İdrar (24 saat) 100 - 250 mEq/24 s. BOS 118 - 132 mEq/L Klorür/kreatinin (spot) Kadın 39-348 mmol/g kreatinin Erkek 25-253

KOLESTEROL, TOTAL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Serum: <200 mg/dL

KOLLAJEN TİPİ C-TELOPEPTİD

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı

Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminasan immunassay
Referans Aralığı	Kadın 0-5 yaş 347-1508 pg/mL 5-10 yaş 383-1556 10-15 yaş 311-1776 15-18 yaş 146-1266 >18 yaş premenapozal: 25-573 Postmenapozal 104-1008 Erkek 0-5 yaş 242-1292 pg/mL 5-10 yaş 351-1532 10-15 yaş 447-2457 15-17 yaş 478-1666 17-30 yaş 120-946 30-50 yaş 93-630 50-70 yaş 35-836

KOMPLEMAN 3 (C3)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sinovya sıvısı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
Referans aralığı	Serum: 90 - 180 mg/dL

KOMPLEMAN 4 (C4)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sinovya sıvısı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün

Test çalışma yöntemi

Otoanalizör, immunoturbidimetrik

Referans aralığı

Serum: 10 - 40 mg/dL

KONJENİTAL ADRENAL HİPERPLAZİ (KAH) PANELİ**Örnek türü**

Plazma (Mor kapaklı plastik tüp, Potasyum EDTA'lı)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

-

Laboratuvar örnek kabul zamanı

Mesai saatleri içerisinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Cam tübe alınan örnekler

Test çalışma zamanı

Ayda bir gün

Sonuç verme süresi

Çalışma sonrasında ilgili uzman tarafından değerlendirildikten sonra, en geç 45 gün içerisinde

Test çalışma yöntemi

LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)

Referans aralığı

Test adı	Referans aralığı
17-OH-Progesteron (ng/L)	Yenidoğan
	0-28 gün < 6300
	Erkek
	Ergenlik öncesi <1100
	Yetişkin <2200
	Kadın
	Ergenlik öncesi <1000
	Foliküler faz <800
	Luteal faz <2850
	Menopoz sonrası <510
Androstenedion (ng/L)	Prematüre
	26-28 haftalık 920-2820
	31-35 haftalık 800-4460
	Yenidoğan 1-7 gün 200-2900
	1-12 ay <690
	Erkek
	<9.8 yaş (ergenlik öncesi) <510
	9.8-14.5 yaş 310-650
	10.7-15.4 yaş 500-1000
	11.8-16.2 yaş 480-1400
	12.8-17.3 yaş 650-2100
	Yetişkin 400-1500
	Kadın
	<9.2 yaş (ergenlik öncesi) <510
	9.2-13.7 yaş 420-1000
	10.0-14.4 yaş 800-1900

	10.7-15.6 yaş	770-2250
	11.8-18.6 yaş	800-2400
Kortisol (µg/L)	Sabah	50-250
	Akşam	20-140
11-Deoksikortizol (ng/L)	≤18 yaş	<3440
	>18 yaş	100-790
21-Deoksikortizol (ng/L)		< 50

KOPROPORFİRİN (bkz. PORFİRİN KANTİTAF PANELİ)

KORTİZOL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), idrar (24 saatlik, spot)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Kan; 8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde (Akşam kortizolu için akşam kabul edilir)
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar için örnek Hasta Bilgilendirme Formu'na göre toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır. 24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Kan mesai saatleri içerisinde her gün, idrar 20 gün içinde
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kan; elektrokemilüminasan immunassay, İdrar; LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)
Referans Aralığı	Kan; Sabah (06:00-10:00) : 4.82-19.5 µg/dL Akşam (16:00-20:00): 2.47-11.9 µg/dL
	3-8 yaş 1,4 -2
Kortisol (24 saat idrar)	9- 12 yaş 2,6 - 37
(µg/24 s.)	13 -17 yaş 4,2 – 56
	≥ 18 yaş 3,5 - 45
	0-2 yaş 3.0-120
Kortisol (spot idrar)	3-8 yaş 2.2 -89
(µg/g kreatinin)	9-12 yaş 1.4 -56
	13-17 1.0 -42
	≥ 18 yaş Erkek: 1.0-119, Kadın: 0.7 - 85

KREATİN KİNAZ (CK)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Erkek 41 - 171 U/L Kadın 34 - 145 U/L

KREATİN KİNAZ-MB, KÜTLE (CK-MB, MASS)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	Kadın <3.61 µg/L Erkek <4.87 µg/L

KREATİNİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp) İdrar (24 saatlik, spot) Sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır.

	Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.		
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik		
Örnek transfer kuralları	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.		
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri		
Test çalışma zamanı	24 saat		
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde		
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik		
Referans aralığı	Erkek	Kadın	
0-12 Yaş	0.3 - 1.0 mg/dL	0.3 - 1.0 mg/dL	
>12 Yaş	0.7 - 1.3	0.6 - 1.1	
İdrar (24 saat)	800 - 2000 mg/24 s.	600 - 1800 mg/24 s.	

KREATİNİN KLİRENSİ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp) ve idrar (24 saatlik) birlikte			
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-			
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde			
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır. Bebeklerde idrar örneği Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.			
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün kan örneği alınarak bir saat içerisinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.			
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Eş zamanlı kan ve idrar örneğinin iletilmemesi İdrar hacminin bildirilmemesi			
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün			
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün			
Test çalışma yöntemi	Hesaplamalı test			
Referans aralığı	Erkek	Kadın		
17-24 Yaş	93-131 mL/dak.	20-29 Yaş	72-110 mL/dak.	
25-34	78-146	30-39	71-121	
35-44	74-138	40-49	65-123	
45-54	74-129	50-59	58-110	
55-64	69-122	60-69	50-111	
65-74	61-114	69-79	46-105	
>75	52-102	>79	48-85	

KRİYOglobULİN

Örnek türü	Serum (kırmızı kapaklı sıcak tüp)
-------------------	-----------------------------------

Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai günlerinde 12:00'ye kadar hastadan kan örneği alındıktan sonra 3 saat 37°C etüvde bekletildikten sonra laboratuvara gönderilir, tatil öncesi günler örnek kabul edilmez.
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Örnek Alma Merkezindeki 37°C sıcaklıktaki etüvde bekletilen tüplere kan örneği alınıp örnek hemen etüve kaldırılır. (Etüvden boş tüpün alınıp, kan alındıktan sonra tekrar etüve konulmasına kadar geçce sürede tüp avuç içinde tutulmalıdır). Yatan hastalarda da aynı işlem uygulanır
Örnek transfer kuralları	Örnek etüvde 3-4 saat bekletildikten sonra termos içerisinde laboratuvara gönderilir.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri, sıcakta alınmayan/termos içinde gönderilmeyen örnekler
Test çalışma zamanı	Örnek kabulünden 1 gün ve 7 gün sonra değerlendirme
Sonuç verme süresi	7 gün sonra
Test çalışma yöntemi	Göz ile değerlendirme
Referans aralığı	Negatif

LAKTAT DEHİDROGENAZ (LDH, LD)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), BOS, sıvı										
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz										
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat										
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na BOS örneği alınır.										
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.										
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri, hemolizli örnek										
Test çalışma zamanı	24 saat										
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde										
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik										
Referans aralığı	<table> <tr> <th>Yaş</th><th>LDH (U/L)</th></tr> <tr> <td>0-30 Gün</td><td>225-600</td></tr> <tr> <td>1-12 Ay</td><td>120-300</td></tr> <tr> <td>1-15 Yaş</td><td>120-300</td></tr> <tr> <td>>15 Yaş</td><td>135-225</td></tr> </table>	Yaş	LDH (U/L)	0-30 Gün	225-600	1-12 Ay	120-300	1-15 Yaş	120-300	>15 Yaş	135-225
Yaş	LDH (U/L)										
0-30 Gün	225-600										
1-12 Ay	120-300										
1-15 Yaş	120-300										
>15 Yaş	135-225										

LAKTİK ASİD (LAKTAT)

Örnek türü	Plazma (gri kapaklı tüp), BOS
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre BOS örneği alınır.
Örnek kabul-red kriterleri	Örnek alındıktan sonra en kısa zamanda soğuk zincir koşullarında laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Test çalışma zamanı	Laboratuvar örnek red kriterleri
Sonuç verme süresi	Hemoliz
Test çalışma yöntemi	Mesai saatleri içerisinde her gün
Referans aralığı	Çalışıldığı gün
	Otoanalizör, fotometrik
	Plazma 5 - 20 mg/dL
	BOS 0 - 22 mg/dL

LAKTOZ TOLERANS TESTİ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığından sonra kan örneği alındıktan sonra 50 g laktoz (2g/kg hasta ağırlığı) ağızdan hastaya içirilir, 30, 45, 60 ve 90. dakika kan örnekleri alınır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örnekleri alınır.
Örnek kaplarının etiketlenmesi	Hasta ve örneği tanımlayan laboratuvar barkod etiketi kullanılır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Referans aralığı	Açlık glukoz değerinden 20 mg/dL'den fazla artış olması

LAMBDA HAFİF ZİNCİR, TOTAL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Nefelometrik
Referans aralığı	900-2100 mg/L

LAMBDA HAFİF ZİNCİR, SERBEST

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), İdrar (24 saatlik), BOS
-------------------	---

Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği, Lomber Ponksiyon Yapma Talimatına göre BOS örneği alınır. 24 Saatlik İdrar için örnek Hasta Bilgilendirme Formu'na göre toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır).
Örnek transfer kuralları	Kan ve BOS örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Nefelometrik
Referans aralığı	Serum: 8.3-27 mg/L 24 saatlik idrar: <11.3 mg/L

LDL- KOLESTEROL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Trigliserid ≤ 400 mg/dL olan örneklerde hesap ile (Friedewald Formülü), trigliserid >400 mg/dL olan örneklerde otoanalizör, fotometrik yöntem
Referans aralığı	<130 mg/dL

LİPAZ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Serum: <60 U/L

LİPOPROTEİN (a)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
Referans aralığı	<75 mmol/L

LİPOPROTEİN ELEKTROFOREZİ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	12-16 saatlik açlık
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Önceden randevu alınması koşuluyla, çalışma günü veya bir gün öncesi
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek kaplarının etiketlenmesi	Hasta ve örneği tanımlayan laboratuvar barkod etiketi kullanılır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	2 haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Referans aralığı	Yorum yazılır.

LİTYUM

Örnek türü	Serum (kırmızı kapaklı tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Kan örneğinin son dozdan 8-12 saat sonra alınması önerilir.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Terapötik aralık 0.6 -1.2 mEq/L

LUPUS ANTİKOAGÜLAN TARAMA-LA-1 (DRVVT ile)

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra hızla laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	31-44 sn

LUPUS ANTİKOAGÜLAN DOĞRULAMA-LA-2 (DRVVT ile)

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra hızla laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	LA-2: 30-38 sn LA1/LA2: <1.2

LUTEİNİZAN HORMON (LH)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	Foliküler faz 2,4 - 12,6 U/L Ovülasyon 14 - 95,6 Lüteal faz 1 - 11,4

Post menapoz	7,7 - 58,5
Erkek	1,7 - 8,6

MAGNEZYUM

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), idrar (24 saatlik-asid üzerine toplanan, spot), sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Serum 1.5 - 2.6 mg/dL İdrar 73 - 122 mg/24 s

METANEFİRİNLER (METANEFİRİN, NORMETANEFİRİN)

Örnek türü	İdrar (24 saatlik, asid üzerine toplanan)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvara örnek kabulü zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre 10 mL 6 N HCL üzerine idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır. Trisiklik antidepresanlar, labetalol, sotalol metanefrin düzeylerini artırır. Bir hafta öncesinden kesilmeleri önerilir.
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri İdrar pH'ının >7 olması
Test çalışma zamanı	Ayda bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)

Referans aralığı

Metanefrin 52 - 341 µg/24 s.

Normetanefrin 88 - 444 µg/24 s.

METİLMALONİK ASİD**Örnek türü**

Plazma (Mor kapaklı tüp, Potasyum EDTA'lı)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

8-12 saatlik gece açlığı

Laboratuvar örnek kabul zamanı

Mesai saatleri içerisinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.

Metabolik atak, acil başvuru söz konusu ise örnekler, tedaviye başlamadan önce alınmalıdır.

Test talep nedeni (ön tanı) belirtilmeli, klinik durum (asemptomatik, akut epizod), kullanılan ilaçlar, TPN gibi özel uygulamalara ilişkin bilgi iletilmelidir.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra 1 saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Hastanın klinik durumu, ön tanısı hakkında bilgi iletilmemesi

Test çalışma zamanı

Ayda 1 gün

Sonuç verme süresi

Sonuç çıktıktan sonraki gün, uzman değerlendirmesi sonrasında.

Test çalışma yöntemi

LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)

Referans aralığı

≤ 0.4 nmol/mL

METOTREKSAT**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

-

Laboratuvar örnek kabul zamanı

24 saat

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Hemolizli örnek

Test çalışma zamanı

24 saat

Test çalışma yöntemi

Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde

Sonuç verme süresi

Otoanalizör, fotometrik

Referans Aralığı

-

MİKROALBUMİN (MAU)**Örnek türü**

İdrar (24 saatlik, spot), BOS

Hastaya ilişkin ön hazırlık

-

Laboratura örnek kabulü

Mesai saatleri içinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar

24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır).

İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır.

Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.

Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre BOS örneği alınır.

Örnek transfer kuralları

BOS örneği alındıktan sonra bir saat içerisinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı

Mesai saatleri içerisinde her gün

Sonuç verme süresi

Çalışıldığı gün

Test çalışma yöntemi

Otoanalizör, immuniturbidimetrik

Referans aralığı

24 saatlik idrar <30 mg/24 s.

Spot idrar <20 mg/g kreatinin

BOS 0-90 gün 10 - 30 mg/dL

3 - 48 ay 0 - 45

>4 yaş 10 - 30

MİKROPROTEİN (PROTEİN, BOS)**Örnek türü**

BOS

Hastaya ilişkin ön hazırlık

-

Laboratuvar örnek kabul zamanı

24 saat

Örnek alımıyla ilgili kurallar

BOS örneği Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre alınır.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra bir saat içerisinde

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı

24 saat

Sonuç verme süresi

Aynı gün, acil istemlerde (BOS) bir saat içinde

Test çalışma yöntemi

Otoanalizör, fotometrik

Referans aralığı

15 - 45 mg/dL

MİYOGLOBİN**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

8-12 saatlik gece açlığı

Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz.

Laboratuvar örnek kabul zamanı

24 saat

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı

24 saat

Sonuç verme süresi

Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde

Test çalışma yöntemi

Elektrokemilüminesan immunassay

Referans aralığı	Kadın 25 - 58 µg/L Erkek 28 - 72 µg/L
------------------	--

MİYOglobİN İDRAR, KALİTATİF

Örnek türü	Taze idrar (spot)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alınır alınmaz laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Sülfosalisilik asid-amonyum sülfat
Referans aralığı	Negatif

MUKOPOLİSAKKARİD

Örnek türü	İdrar (24 saatlik, spot)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Test çalışma yöntemi	Fotometrik
Referans aralığı	2 - 8 mg/24saat

NEONATAL BİLİRUBİN

Örnek türü	Tam kan (Heparinli, kapiller hematokrit tübü)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Kapiller Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Kapiller tübün en az 2/3'ü doldurulmalıdır

Örnek kaplarının etiketlenmesi	Hasta ve örneği tanımlayan laboratuvar barkod etiketi kullanılır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra hemen laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Referans aralığı	0-1 gün (Prematür) 1.0 - 8.0 mg/dL 0-1 gün (Full term) 2.0 - 6.0 1-2 gün (Prematür) 6.0 - 12.0 1-2 gün (Full term) 6.0 - 10.0 3-5 gün (Prematür) 10.0 - 14.0 3-5 gün (Full term) 4.0 - 8.0 > 5 gün 0.0 - 2.0

NEONATAL HEMATOKRİT

Örnek türü	Tam kan (Heparinli, kapiller hematokrit tübü)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Kapiller Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Kapiller tübün en az 2/3'ü doldurulmalıdır.
Örnek kaplarının etiketlenmesi	Hasta ve örneği tanımlayan laboratuvar barkod etiketi kullanılır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra hemen laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Referans aralığı	0-1 gün % 53.5 - 68.5 1-4 gün % 49.0 - 65.0 4-7 gün % 46.6 - 65.4 1-2 hafta % 45.7 - 62.3 3-4 hafta % 37.3 - 48.7 5-6 hafta % 29.8 - 42.2 7-8 hafta % 29.3 - 36.7 9-10 hafta % 29.3 - 34.7 11-12 hafta % 29.7 - 36.3

NORADRENALİN (bkz. KATEKOLAMİNLER)

NÖRON SPESİFİK ENOLAZ (NSE)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	<16.3 µg/L

NT-PRO BRAIN NATRIURETIC PEPTİD (NT-PRO B-TİPİ NATRİÜRETİK PEPTİT) (NT-Pro BNP)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriteri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	5 - 125 ng/L

OKZALİK ASİD

Örnek türü	İdrar (24 saatlik, asid üzerine toplanan) (çocuklarda spot idrar olabilir)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre 10 mL 6 N HCL üzerine idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). 24 saatlik idrar toplanırken yüksek miktarda (>2 g/24 s) C vitamini alımından sakınılmalıdır . Metal kapaklı kaplar kullanılmamalıdır. İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Metal kapaklı kaba toplanan örnekler
Test çalışma zamanı	Ayda bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün

Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	3 - 30 mg/L İdrar (24 s.)
1-7 Ay	141 - 360 mM/M Krea. İdrar (Spot)
7-36 Ay	61 - 162 mM/M Krea. İdrar (Spot)
3-8 Yaş	35 - 126 mM/M Krea. İdrar (Spot)
8-17 Yaş	19 - 76 mM/M Krea. İdrar (Spot)
>17 Yaş	< 73 mM/M Krea. İdrar (Spot)

OLİGOKLONAL BAND ELEKTROFOREZİ, BOS

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp) ve BOS birlikte
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre BOS örneği alınır. Kan ve BOS örnekleri eş zamanlı alınmalıdır.
Örnek kaplarının etiketlenmesi	Hasta ve örneği tanımlayan laboratuvar barkod etiketi kullanılır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri (BOS örneğinin kanlı olması, kan ve BOS örneklerinin eş zamanlı gelmemesi)
Test çalışma zamanı	30 gün içinde (6 örnek biriktiğinde)
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Referans aralığı	Kalitatif değerlendirme: Yok (-)

ORGANİK ASİD

Örnek türü	İdrar (spot)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır. Metabolik atak, acil başvuru söz konusu ise, idrar örneği tedaviye başlamadan önce alınmalıdır. Test talep nedeni (ön tanı) belirtilmeli, klinik durum (asemptomatik, akut epizod), kullanılan ilaçlar, TPN gibi özel uygulamalara ilişkin bilgi iletilmelidir.
Örnek transfer kuralları	Tercihan 15 mL hacimde vidalı kapaklı dereceli plastik tüpte (Falcon tübü), buz üzerinde, en kısa zamanda laboratuvara ulaştırılmalıdır (10 mL). Bebeklerde torbada toplanan idrar örneği yeterli hacim tamamlanıncaya kadar buzdolabında bekletilmelidir.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Örneğin yetersiz olması (<7 mL), buz üzerinde iletilmemesi Hastanın klinik durumu, ön tanısı hakkında bilgi iletilmemesi
Test çalışma zamanı	Haftada 2 gün

Sonuç verme süresi

20 gün (Acil durumlarda örnek iletildikten sonraki ilk çalışma gününde çalışılır)

Test çalışma yöntemi

GC-MS (Gaz Kromatografi Kütle Spektrometri)

Referans aralığı

Yorum içeren bir rapor yazılır

Organik Asid	Yaş	Referans Aralık (mmol/mol Krea)
Laktik Asid	0-30 Gün	0,5 – 156
	1-60 Ay	33 - 285
	5-18 Yaş	35 - 131
	>18 Yaş	13 -46
2-Hidroksibutirik Asid	0-30 Gün	< 2
	1-60 Ay	0,2 - 5,1
	5-18 Yaş	< 7,3
	>18 Yaş	Saptanmaz
3-Hidroksibutirik Asid	0-30 Gün	< 9
	1-60 Ay	< 11,1
	5-18 Yaş	< 7,6
	>18 Yaş	0,0 -2,0
3-Hidroksiizobutirik Asid	0-30 Gün	< 38
	1-60 Ay	20,2 – 118
	5-18 Yaş	12,8 – 137
	>18 Yaş	4,1 – 19,0
2-OH-İzovalerik Asid	0-30 Gün	< 3
	1-60 Ay	< 1,3
	5-18 Yaş	< 11,9
	>18 Yaş	Saptanmaz
3-Hidroksiizovalerik Asid	0-30 Gün	< 18
	1-60 Ay	10,4 – 67
	5-18 Yaş	9,8 - 50,2
	>18 Yaş	6,9 -25,0
Metilmalonik Asid	0-30 Gün	< 5
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
3-Hidroksivalerik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
2-Hidroksi-3MetilvalerikA.	0-30 Gün	< 5
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
4-Hidroksiizovalerik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Etilmalonik Asid	0-30 Gün	< 6,5
	1-60 Ay	1,7 - 14,6
	5-18 Yaş	< 8,4
	>18 Yaş	0,4 - 4,2

Süksinik Asid	0-30 Gün	13 – 125
	1-60 Ay	17,6 - 79,2
	5-18 Yaş	4,9 - 81,3
	>18 Yaş	0,5 – 16,0
Metilsüksinik Asid	0-30 Gün	Saptanmaz
	1-60 Ay	< 8,8
	5-18 Yaş	< 4,4
	>18 Yaş	Saptanmaz
Glutarik Asid	0-30 Gün	< 3
	1-60 Ay	< 5,3
	5-18 Yaş	< 3,8
	>18 Yaş	0,6 – 2,6
3-Metilglutarik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Propiyonilglisin	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
3-Metilglutakonik Asid	0-30 Gün	< 9
	1-60 Ay	< 19
	5-18 Yaş	< 11,4
	>18 Yaş	Saptanmaz
Glutakonik Asid	0-30 Gün	< 11
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Adipik Asid	0-30 Gün	< 32
	1-60 Ay	< 34,3
	5-18 Yaş	< 5,3
	>18 Yaş	0,8 – 35
Pirüvik Asid	0-30 Gün	4,5 – 130
	1-60 Ay	5,1 - 22,6
	5-18 Yaş	3,5 – 17
	>18 Yaş	2,6 – 7,9
3-Metiladipik Asid	0-30 Gün	< 4
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
3-Metilkrotonilglisin	0-30 Gün	< 2,5
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Tigililglisin	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
2-Hidroksifenilasetik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
3-Hidroksiglutarik Asid	0-30 Gün	< 3
	1-60 Ay	1 - 4,2
	5-18 Yaş	< 4,6

Fenillaktik Asid	0-30 Gün	Saptanmaz
	1-60 Ay	< 1,3
	5-18 Yaş	< 0,2
	>18 Yaş	Saptanmaz
3-Hidroksi-3-Metilglutarik	0-30 Gün	15 – 43
	1-60 Ay	6,2 - 49,7
	5-18 Yaş	< 28
	>18 Yaş	< 10
Suberik Asid	0-30 Gün	< 20
	1-60 Ay	< 10,1
	5-18 Yaş	< 8,8
	>18 Yaş	< 2,9
Orotik Asid	0-30 Gün	Saptanmaz
	1-60 Ay	0,02 - 3,6
	5-18 Yaş	< 1,9
	>18 Yaş	Saptanmaz
Azelaik Asid	0-30 Gün	< 4
	1-60 Ay	< 15,4
	5-18 Yaş	< 46,7
	>18 Yaş	1,3 – 15
Homogentisik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Sebasik Asid	0-30 Gün	< 57
	1-60 Ay	< 1,4
	5-18 Yaş	< 1,5
	>18 Yaş	Saptanmaz
4-Hidroksifenillaktik Asid	0-30 Gün	< 48
	1-60 Ay	0,03 - 3,1
	5-18 Yaş	< 3,6
	>18 Yaş	0,2 - 2,6
Fenilpirüvik Asid	0-30 Gün	< 15,5
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
4-Hidroksifenilpiruvik A.	0-30 Gün	< 74
	1-60 Ay	< 0,4
	5-18 Yaş	< 0,3
	>18 Yaş	Saptanmaz
Süksinilaseton	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Glikolik Asid	0-30 Gün	1 – 40
	1-60 Ay	0,2 – 198
	5-18 Yaş	43 – 172
	>18 Yaş	18 – 55
2-Metil-3-Hidroksibutirik A.	0-30 Gün	0 - 7,5
	1-60 Ay	3,2 - 26,6

	5-18 Yaş	1 - 22,3
3-Hidroksipropiyonik Asid	0-30 Gün	0 – 19
	1-60 Ay	1 – 36
	5-18 Yaş	0 – 20
4-Hidroksibutirik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	< 2,8
Malonik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
2-Etil-3-Hidroksipropiyo.A	0-30 Gün	0 – 12
	1-60 Ay	0 – 20
	5-18 Yaş	0 – 20
2-Ketoizokaproik Asid	0-30 Gün	0 – 7
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
2-Keto-3-Metilvalerik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Urasil	0-30 Gün	0 – 5
	1-60 Ay	6,9 - 56,4
	5-18 Yaş	1,4 - 64,5
Fumarik Asid	0-30 Gün	1 – 14
	1-60 Ay	1,4 - 9,9
	5-18 Yaş	0 - 3,7
	>18 Yaş	0,2 – 0,8
3,4-Dihidroksibutirik Asid	0-30 Gün	14 – 42
	1-60 Ay	109 – 454
	5-18 Yaş	58 – 320
3-Hidroksiadipik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Malik Asid	0-30 Gün	5 – 38
	1-60 Ay	2,2 - 16,2
	5-18 Yaş	< 5,5
	>18 Yaş	0,7 – 5,3
İzovalerilglisin	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Mevalonik Asid	0-30 Gün	0,3 - 0 ,4
	1-60 Ay	0,1 - 0 ,3
	5-18 Yaş	0,1 - 0 ,2
	>18 Yaş	0,1 - 0 ,2
2-Hidroksiglutarik Asid	0-30 Gün	5 - 69,5
	1-60 Ay	5 – 27
	5-18 Yaş	1,3 – 14
	>18 Yaş	0,8 – 52
2-Ketoglutarik Asid	0-30 Gün	4 – 524
	1-60 Ay	29,8 – 117

	5-18 Yaş	2,4 – 94,8
	>18 Yaş	4,0 – 74
5-Oksoprolin	0-30 Gün	0 - 42,5
	1-60 Ay	25,8 - 92,2
	5-18 Yaş	1,7 - 80,9
	>18 Yaş	0,9 – 63
2-Hidroksiadipik Asid	0-30 Gün	0 – 1
	1-60 Ay	0 - 2,8
	5-18 Yaş	0 - 1,5
2-Ketoadipik Asid	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
N-Asetilaspartik Asid	0-30 Gün	5 – 34
	1-60 Ay	7 – 48
	5-18 Yaş	6 - 21,6
Akonitik Asid	0-30 Gün	10 – 54
	1-60 Ay	27 – 189
	5-18 Yaş	21 – 135
	>18 Yaş	2,7 – 44
Sitrik Asid	0-30 Gün	117 – 1422
	1-60 Ay	75 – 667
	5-18 Yaş	120 – 582
	>18 Yaş	70 – 226
İzositrik Asid	0-30 Gün	20 – 120
	1-60 Ay	11 – 81
	5-18 Yaş	34 – 141
	>18 Yaş	36 – 84
Metilsitrik Asid	0-30 Gün	Saptanmaz
	1-60 Ay	0,5 - 5,3
	5-18 Yaş	0,2 - 5,8
	>18 Yaş	< 2
3-OH-Sebasik Asid	0-30 Gün	0 - 65,5
	1-60 Ay	0 - 9,1
	5-18 Yaş	0 – 2
	>18 Yaş	Saptanmaz
N-Asetiltirozin	0-30 Gün	0 - 6,4
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
İndollaktik Asid	0-30 Gün	0 – 8
	1-60 Ay	0 - 3,4
	5-18 Yaş	0 - 0,6
	>18 Yaş	< 1,5
Oktanoik Asid	0-30 Gün	< 4
	1-60 Ay	< 7,7
	5-18 Yaş	< 3
5-Hidroksiheksanoik Asid	0-30 Gün	Saptanmaz

	1-60 Ay	0,1 - 4,9
	5-18 Yaş	< 5,4
	>18 Yaş	Saptanmaz
Fenilpropionilglisin	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Suberilglisin	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
2-Ketoizovalerik Asid	0-30 Gün	Saptanmaz
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
2-Hidroksiizokaproik Asid	0-30 Gün	< 5,0
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
Hekzanoilglisin	0-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz
İzobutirilglisin	0-30 Gün	Saptanmaz
	1-60 Ay	Saptanmaz
	5-18 Yaş	Saptanmaz
	>18 Yaş	Saptanmaz

OROTİK ASİD

Örnek türü	İdrar (spot), taze
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra hemen laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Fotometrik
Referans aralığı	<0,5

OSTEOKALSİN

Örnek türü	Plazma (yeşil kapaklı tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra soğuk zincir koşullarında bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün												
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün												
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesan immunassay												
Referans aralığı	<table> <tr> <td>Premenapozal sağlıklı kadın >20 yaş</td><td>11 - 43 µg/L</td></tr> <tr> <td>Postmenapozal sağlıklı kadın (HRT almayan)</td><td>15 – 46</td></tr> <tr> <td>Osteoporoz hastaları (kadın)</td><td>13 - 48</td></tr> <tr> <td>18-30 yaş erkek</td><td>24 - 70</td></tr> <tr> <td>30-50 yaş erkek</td><td>14 – 42</td></tr> <tr> <td>50-70 yaş erkek</td><td>14 - 46</td></tr> </table>	Premenapozal sağlıklı kadın >20 yaş	11 - 43 µg/L	Postmenapozal sağlıklı kadın (HRT almayan)	15 – 46	Osteoporoz hastaları (kadın)	13 - 48	18-30 yaş erkek	24 - 70	30-50 yaş erkek	14 – 42	50-70 yaş erkek	14 - 46
Premenapozal sağlıklı kadın >20 yaş	11 - 43 µg/L												
Postmenapozal sağlıklı kadın (HRT almayan)	15 – 46												
Osteoporoz hastaları (kadın)	13 - 48												
18-30 yaş erkek	24 - 70												
30-50 yaş erkek	14 – 42												
50-70 yaş erkek	14 - 46												

ÖSTRADIOL (E2)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans Aralığı	Foliküler faz : 12.4 – 233 ng/L Ovülasyon fazı : 41 - 398 Luteal faz : 22.3 - 341 Postmenapoz : <5 - 138 Gebe 1.trimestir : 154 - 3243 Gebe 2.trimestir : 1561 - 21280 Gebe 3.trimestir : 8525 - >30000 Erkek:25.8-60.7

PARATHORMON (iPTH)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Noktürnal yükselme nedeniyle örnekler sabah alınmalıdır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	15 - 65 ng/L

PERİFERİK YAYMA (OTOMATİK SİSTEM)

Örnek türü	Tam kan (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Sonuç verme süresi	15:00'e kadar laboratuvara ulaştırılan örneklerde aynı gün; 15:00'den sonra laboratuvara ulaştırılan örneklerde ertesi gün
Test çalışma yöntemi	Dijital görüntüleme
Referans aralığı	-

PİRÜVİK ASİD

Örnek türü	Plazma (gri kapaklı tüp, Na-Flouridli), BOS (gri kapaklı tüp, Na-Flouridli)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre BOS örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde, soğuk zincir koşullarında laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Örneğin laboratuvara soğuk zincir koşullarında ulaştırılmaması
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Fotometrik
Referans aralığı	Plazma 0,3 - 0,9 mg/dL BOS 0,5 - 1,7 mg/dL

PİRÜVAT KİNAZ

Örnek türü	Tam kan (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz an alma talimatına göre örnek alınır. Örnekleri dondurulmamalı, ciddi hemolitik krizden hemen sonra örnek alınmamalı, beraberinde tam kan sayımı testi istenmelidir.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri, pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	15 günde bir

Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	11 - 19 U/g Hb

PORFİRİN KALİTATİF (PORFOBİLİNOJEN)

Örnek türü	İdrar (spot)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır. İdrar örnekleri ışıktan korunmalı ve soğukta saklanmalıdır. Abdominal ağrı, pareteziler, taşkardi, hipertansiyon, bulantı-kusma gibi belirtilerin olduğu akut ataklar sırasında alınmalıdır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alınır alınmaz laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Watson-Schwartz
Referans aralığı	Negatif

PORFİRİN KANTİTATİF (İDRAR) PANELİ

Örnek türü	İdrar (24 saatlik)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). 24 saatlik idrar toplama süresince soğukta ve karanlıkta (koyu renkli şişede) saklanmalıdır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanmalıdır. Test talep nedeni (ön tanı) belirtilmelidir.
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar toplama işleminin tamamlandığı gün en kısa sürede laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hastanın klinik durumu, ön tanısı hakkında bilgi iletilmemesi
Test çalışma zamanı	45-60 gün içerisinde
Sonuç verme süresi	Sonuç çıktıktan sonraki gün, uzman değerlendirmesi sonrasında.
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	Üroporfirin: 0-33 µg/24 saat

Heptaporfirin: 0-10
 Hekzaporfirin: 0-7
 Pentaporfirin: 0-5
 Koproforfirin: 0-120
 Kopropofirin I: % 17-31
 Koproporfirin III: % 69-83

POTASYUM

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp) İdrar (24 saatlik, spot) BOS Sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri, hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, iyon selektif elektrod
Referans aralığı	Serum 3.5 - 5.0 mEq/L İdrar (24 saat) 40 - 80 mEq/24 s. Potasyum/kreatinin (spot idrar) Kadın 8-129 mmol/g kreatinin Erkek 13-116

PREALBUMİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün

Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
Referans aralığı	20 - 40 mg/dL

PROGESTERON

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	Kadın Foliküler faz 0,057 - 0,893 µg/L Ovülasyon 0,121 – 12 Lüteal faz 1,83 – 23.9 Post menapoz <0,05 - 0,126 1.trimester 11-44.3 2. trimester 25.4-83.3 3. timester 58.7-214 Erkek <0,05 – 0,149

PROKALSİTONİN (PCT)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	<0.05 ng/mL

PROLAKTİN (PRL)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Örnek transfer kuralları	Hasta uyandıktan 3-4 saat sonra örnek alınmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Test çalışma zamanı	Laboratuvar örnek red kriterleri
Sonuç verme süresi	Mesai saatleri içerisinde her gün
Test çalışma yöntemi	Çalışıldığı gün
Referans aralığı	Elektrokemilüminesan immunassay
	Erkek 4,6 - 21,4 µg/L
	Kadın 6 - 29,9 µg/L

PROSTAT SPESİFİK ANTİJEN, TOTAL (PSA)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	0 - 4 µg/L

PROSTAT SPESİFİK ANTİJEN, SERBEST (Serbest PSA)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	Serbet PSA / total PSA: >0.15

PROTEİN C AKTİVİTESİ

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitratlı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Heparin, kumadin, hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik yöntem ile fonksiyonel aktivite ölçümü
Referans aralığı	%70 - 140

PROTEİN S AKTİVİTESİ

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitratlı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Heparin, kumadin, hirudin veya diğer direkt trombin inhibitörlerinin kullanımı sorgulanmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	3 haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik yöntem ile fonksiyonel aktivite ölçümü
Referans aralığı	% 60 – 130

PROTEİN, İDRAR

Örnek türü	İdrar (24 saatlik, spot)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratura örnek kabulü	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır) Spot idrar vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır..
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrarın toplanmasının tamamlandığı gün.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	24 saatlik idrar 0.01-0.15 g//24 saat Spot idrar <0.15 g/g kreatinin

PROTEİN ELEKTROFOREZİ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), idrar (24 saatlik), çocuklarda spot idrar olabilir.
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek kaplarının etiketlenmesi	Hasta ve örneği tanımlayan laboratuvar barkod etiketi kullanılır.
Örnek transfer kuralları	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Serum 3 iş günü içinde, idrar 4 iş günü içinde
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Referans aralığı	Serum Albumin %55.0-65.1 α 1 globulin % 1.0-3.0 α 2 globulin % 9.5-14.4 β ₁ globulin % 6.0-9.8 β ₂ globulin % 2.6-5.8 γ globulin % 10.7-20.3

PROTEİN, TOTAL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), plevra, perikart, periton sıvıları
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	64 - 83 g/L

PROTROMBİN ZAMANI

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitratlı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-

Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	Protrombin Zamanı 10,9 - 14,7 sn Protrombin Aktivitesi % 79 - 121 INR 0,9 - 1,2

PROTROMBİN ZAMANI MIXING

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Heparin veya kumadin kullanımı sorgulanmalıdır ve PZ uzamış olmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek Referans aralığı içinde protrombin zamanı, kumadin/heparin kullanımı
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Sonuç verme süresi	15:00'e kadar laboratuvara ulaştırılan örneklerde aynı gün; 15:00'den sonra laboratuvara ulaştırılan örneklerde ertesi gün
Test çalışma yöntemi	Koagülometrik
Referans aralığı	PZ mix 0.saat: 10.9 – 14.7 sn PZ mix 1.saat: 10.9 – 14.7 sn PZ mix 2.saat: 10.9 – 14.7 sn

PSÖDOKOLİNESTERAZ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır..
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat

Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	5300 - 12900 U/L

RENİN

Örnek türü	Plazma (mor kapaklı K2-EDTA'lı tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Günün saatini ve hastanın pozisyonunu not edin (sırtüstü veya dik).
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	2 haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesans immunassay
Referans aralığı	Ayakta: 4.20-45.6 µIU/mL Yatarken: 3.11-41.2 µIU/mL

RETİKÜLOSİT SAYIMI

Örnek türü	Tam kan (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Sonuç verme süresi	Aynı gün
Test çalışma yöntemi	Flow sitometri
Referans aralığı	Retikülosit % 0,5 - 1,5 Retikülosit # ($\times 10^6 / \text{mm}^3$) 0,025 - 0,075 IRF (%) 0,1 - 0,3

ROMATOİD FAKTÖR (RF)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sinovya sıvısı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
Referans aralığı	Serum: <14 IU/mL

SALİSİLAT

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans Aralığı	Terapotik doz: analjezik <10, antiinflamatuvar 15-30 Toksik doz: >10 Letal doz: > 50 mg/dL

SEKS HORMON BAĞLAYICI GLOBULİN (SHBG)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunoassay
Referans Aralığı	Kadın 20-50 yaş: 32,4-128 nmoL/L Kadın >50 yaş: 27,1-128 nmoL/L Erkek 20-50 yaş: 18,3-54,1 nmoL/L Erkek >50 yaş: 20,6-76,7 nmoL/L

SENSİTİF CRP

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), BOS
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	BOS örneği Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre alınır.
Örnek kabul-red kriterleri	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Test çalışma zamanı	Laboratuvar örnek red kriterleri
Sonuç verme süresi	Mesai saatleri içerisinde her gün
Test çalışma yöntemi	Çalışıldığı gün
Referans aralığı	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
	Serum: <0.3 mg/dL

SERBEST BETA-hCG

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Haftada iki defa
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	<0.1 U/L

SERBEST T3

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
	Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunosaay
Referans Aralığı	2,0-4,4 ng/L

SERBEST T4

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunosaaay
Referans Aralığı	0,89-1,76 ng/dL

SERBEST TESTOSTERON

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesans immunoassay
Referans aralığı	>20 yaş; Erkek: 1.5-5 ng/dL >20 yaş; Kadın: <0.42 ng/dL

SERULOPLAZMİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
Referans aralığı	Erkek 16 – 45 mg/dL Kadın 15-30

SERUM AMİLOİD A (SAA)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün

Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Nefelometrik
Referans aralığı	<6.4 mg/L

SİKLOSPORİN

Örnek türü	Tam kan (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans Aralığı	C0: 150-300 µg/L

SİROLİMUS

Örnek türü	Tam kan (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans Aralığı	>15 toksik

SİSTATİN C

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, immuniturbidimetrik
Referans aralığı	0.53 - 0.95 mg/L

SİTRİK ASİD

Örnek türü	İdrar (24 saatlik), çocuklarda spot idrar örneği olabilir.
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	“24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na” göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır. İdrar toplanırken mümkün olduğu kadar alkalemi veya asidemiye yol açan ilaçlar kullanılmamalıdır.
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Ayda bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	24 s. idrar: 320 – 1260 mg/24 s. Spot idrar: 0-1 Ay < 1046 mmol/mol Krea. 1-6 Ay 104 – 268 mmol/mol Krea. 6-12 Ay 0 – 656 mmol/mol Krea. 1-5 Yaş 0 – 656 mmol/mol Krea. >5 Yaş 87 – 639 mmol/mol Krea.

SODYUM

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), idrar (24 saatlik, spot), BOS, sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır. 24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır. Lomber Ponksiyon Yapma Talimatı'na göre BOS örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	24 saat

Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, iyon selektif elektrod
Referans aralığı	Serum 136 - 145 mEq/L İdrar (24 saat) 75 - 200 mEq/24 s. Sodyum/kreatinin (spot idrar) Kadın 26-297 mmol/g kreatinin Erkek 23-229

SOMATOMEDİN C (IGF-1)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesan immunassay
Referans aralığı	

Erkek			Kadın		
Yaş (yıl)	2.5 % (ng/mL)	97.5 % (ng/mL)	Yaş (yıl)	2.5 % (ng/mL)	97.5 % (ng/mL)
			0.25	13.8	86.4
0.5	11.8	94.6	0.5	15.4	92
1	11.8	96.4	1	18.7	104
2	13.9	104	2	26.1	128
3	18.9	116	3	34.2	155
4	26.8	134	4	43.2	185
5	36.6	156	5	53	216
6	47.1	184	6	63.6	250
7	57.5	216	7	75	286
8	67.5	254	8	87.3	324
9	76.9	296	9	99.9	363
10	85.7	343	10	112	398
11	93.9	392	11	123	427
12	101	434	12	132	451
13	108	467	13	140	468
14	115	489	14	146	480
15	120	501	15	151	485
16	125	503	16	154	485
17	129	495	17	156	479
18	132	476	18	156	466
19	134	450	19	155	449

20	136	421	20	152	429
21	137	394	21	148	410
22	137	370	22	143	392
23	136	348	23	138	375
24	135	328	24	134	359
25	132	310	25	130	343
26	130	295	26	126	329
27	128	282	27	122	315
28	125	271	28	118	303
29	123	263	29	115	292
30	120	257	30	112	281
31	118	253	31	109	271
32	116	250	32	107	263
33	114	247	33	104	255
34	111	244	34	102	248
35	109	242	35	100	242
36	107	239	36	98.3	238
37	105	236	37	96.5	234
38	103	234	38	94.8	231
39	101	231	39	93.1	228
40	98.5	229	40	91.4	227
41	96.4	226	41	89.8	225
42	94.4	223	42	88.1	224
43	92.4	221	43	86.5	222
44	90.5	218	44	84.9	221
45	88.5	216	45	83.3	220
46	86.5	214	46	81.8	219
47	84.6	211	47	80.2	218
48	82.6	209	48	78.7	218
49	80.6	207	49	77.2	217
50	78.7	205	50	75.7	215
51	76.7	203	51	74.3	214
52	74.8	201	52	72.8	212
53	72.8	200	53	71.4	210
54	70.9	198	54	70	207
55	68.9	196	55	68.6	204
56	67	195	56	67.3	201
57	65.3	194	57	65.9	198
58	63.7	193	58	64.6	194
59	62.3	192	59	63.3	190
60	61.1	191	60	62	186
61	60	190	61	60.7	182
62	59.2	189	62	59.5	179
63	58.5	188	63	58.3	176
64	57.9	188	64	57.3	173

65	57.4	187	65	56.3	170
66	56.8	186	66	55.5	168
67	56.3	186	67	54.8	166
68	55.8	185	68	54.2	164
69	55.2	185	69	53.8	163
70	54.7	185	70	53.5	162
71	54.1	184	71	53.3	161
72	53.6	184	72	53.2	160
73	53	184	73	53.2	160
74	52.4	184	74	53.3	160
75	51.9	184	75	53.5	160
76	51.3	184	76	53.7	161
77	50.7	184	77	54	162
78	50.2	184	78	54.3	163
79	49.6	184	79	54.7	164

SOĞUK AGLÜTİNİN

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp) ve 2 adet EDTA'lı kan
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai günlerinde saat 14:00'e kadar kabul edilir, tatil öncesi günler kabul edilmez.
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Örnek kabulünden bir gün sonra değerlendirme
Sonuç verme süresi	Kabülden bir gün sonra
Test çalışma yöntemi	Göz ile değerlendirme
Referans aralığı	<1/32 (+)

STERÖİD PANELİ

Örnek türü	Plazma (Mor kapaklı plastik tüp, Potasyum EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Cam tübe alınan örnekler
Test çalışma zamanı	Ayda bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışma sonrasında ilgili uzman tarafından değerlendirildikten sonra, en geç 45 gün içerisinde
Test çalışma yöntemi	LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)
Referans aralığı	

17-OH-Progesteron (ng/L)	Yenidoğan	
	0-28 gün	< 6300
	Erkek	
	Ergenlik öncesi	<1100
	Yetişkin	<2200
	Kadın	
	Ergenlik öncesi	<1000
	Foliküler faz	<800
	Luteal faz	<2850
	Menopoz sonrası	<510
Androstenedion (ng/L)	Prematüre	
	26-28 haftalık	920-2820
	31-35 haftalık	800-4460
	Yenidoğan 1-7 gün	200-2900
	1-12 ay	<690
	Erkek	
	<9.8 yaş (ergenlik öncesi)	<510
	9.8-14.5 yaş	310-650
	10.7-15.4 yaş	500-1000
	11.8-16.2 yaş	480-1400
	12.8-17.3 yaş	650-2100
	Yetişkin	400-1500
	Kadın	
	<9.2 yaş (ergenlik öncesi)	<510
	9.2-13.7 yaş	420-1000
	10.0-14.4 yaş	800-1900
	10.7-15.6 yaş	770-2250
	11.8-18.6 yaş	800-2400
DHEAS (µg /dL)	Erkek	
	Tanner Evre I (>14 gün)	<15-120
	Tanner Evre II (11.5 yaş)	<15-333
	Tanner Evre III (13.6 yaş)	<15-312
	Tanner Evre IV (15.1 yaş)	29-412
	Tanner Evre V (18.0 yaş)	89-457
	18-29 yaş	89-457
	30-39 yaş	65-334
	40-49 yaş	48-224
	50-59 yaş	35-179
	>60 yaş	25-131
	Kadın	
	Tanner Evre I (>14 gün)	16-96
	Tanner Evre II (10.5 yaş)	22-184
	Tanner Evre III (11.6 yaş)	<15-296
	Tanner Evre IV (12.3 yaş)	17-343
	Tanner Evre V (14.5 yaş)	44-332
	18-29 yaş	44-332
	30-39 yaş	31-228

	40-49 yaş	18-244
	50-59 yaş	<15-200
	>60 yaş	<15-157
DHEA (ng/mL)	Prematüre	<40
	0-1 gün	<11
	2-6 gün	<8,7
	7-30 gün	<5,8
	1-23 ay	<2,9
	2-5 yaş	<2,3
	6-10 yaş	<3,4
	11-14 yaş	<5,0
	15-18 yaş	<6,6
	19-30 yaş	<13,0
	31-40 yaş	<10,0
	41-50 yaş	<8,0
	51-60 yaş	<6,0
	>61 yaş	<5,0
Testosteron (ng/dL)	Erkek	
	0-5 ay	75-400
	6 ay - 9yaş	<7-20
	10-11 yaş	<7-130
	12-13 yaş	<7-800
	14 yaş	<7-1200
	15-16 yaş	100-1200
	17-18 yaş	300-1200
	>19 yaş	240-950
	Kadın	
	0-5 ay	20-80
	6 ay - 9yaş	<7-20
	10-11 yaş	<7-44
	12-16 yaş	<7-75
	17-18 yaş	20-75
	>19 yaş	8-60
Kortisol (µg /L)	Sabah	50-250
	Akşam	20-140
Kortikosteron (ng/dL)	≤18 yaş	18-1970
	>18 yaş	53-1560
Aldosteron (ng/dL)	0-28 gün	17-154
	1-11 ay	6,5-86
	1-10 yaş (yatarken)	<40
	1-10 yaş (ayakta)	<124
	>11 yaş (sabah, yatarken)	<21
11-Deoksikortizol (ng/L)	≤18 yaş	<3440
	>18 yaş	100-790
Dihidrotestosteron (pg/mL)	Erkek	
	<6 ay	<1200

	Estron (pg/mL)	Tanner Evre I (>6 ay- ergenlik öncesi 7,1 yaş)	<50
		Tanner Evre II (12,1 yaş)	<200
		Tanner Evre III (13,6 yaş)	80-330
		Tanner Evre IV (15,1 yaş)	220-520
		Tanner Evre V (18 yaş)	240-650
		>19 yaş)	112-955
		Kadın	
		<6 ay	<1200
		Tanner Evre I (>6 ay- ergenlik öncesi 7,1 yaş)	<50
		Tanner Evre II (10,5 yaş)	<300
		Tanner Evre III (11,6 yaş)	<300
		Tanner Evre IV (12,3 yaş)	<300
		Tanner Evre V (14,5 yaş)	<300
		20-55 yaş	<300
		>55 yaş	128
	Estradiol (pg/mL)	Erkek	
		Tanner Evre I (>14 gün- ergenlik öncesi 7,1 yaş)	<16
		Tanner Evre II (11,5 yaş)	<22
		Tanner Evre III (13,6 yaş)	10-25
		Tanner Evre IV (15,1 yaş)	10-46
		Tanner Evre V (18 yaş)	10-60
		Yetişkin	10-60
		Kadın	
		Tanner Evre I (>14 gün- ergenlik öncesi 7,1 yaş)	<29
		Tanner Evre II (10,5 yaş)	10-33
		Tanner Evre III (11,6 yaş)	15-43
		Tanner Evre IV (12,3 yaş)	16-77
		Tanner Evre V (14,5 yaş)	17-20
		Menopoz öncesi	17-200
		Menopoz sonrası	7-40
		Erkek	
		Tanner Evre I (>14 gün- ergenlik öncesi 7,1 yaş)	<13
		Tanner Evre II (12,1 yaş)	<16
		Tanner Evre III (13,6 yaş)	<26
		Tanner Evre IV (15,1 yaş)	<38
		Tanner Evre V (18 yaş)	10-40
		Yetişkin	10-40
		Kadın	
		Tanner Evre I (>14 gün- ergenlik öncesi 7,1 yaş)	<20
		Tanner Evre II (10-5 yaş)	<24
		Tanner Evre III (11,6 yaş)	<60
		Tanner Evre IV (12,3 yaş)	15-85
		Tanner Evre V (14,5 yaş)	15-350

	Menopoz öncesi	15-350
	Menopoz sonrası	<10
Pregnenolon (ng/dL)	Erkek	
	0-6 yaş	Saptanmaz
	7-9 yaş	<206
	10-12 yaş	<152
	13-15 yaş	18-197
	16-17 yaş	17-228
	Yetişkin	33-248
	Tanner Evre I	< 157
	Tanner Evre II	< 144
	Tanner Evre III	< 215
	Tanner Evre IV-V	19-201
	Kadın	
	0-6 yaş	Saptanmaz
	7-9 yaş	<151
	10-12 yaş	19-220
	13-15 yaş	22-210
	16-17 yaş	22-229
	Tanner Evre I	< 172
	Tanner Evre II	22-229
	Tanner Evre III	34-215
	Tanner Evre IV-V	26-235
	Yetişkin	33-248
17-OH-Pregnenolon (ng/dL)	Prematüre	
	26-28 haftalık	1219-9799
	29-36 haftalık	346-8911
	Erkek	
	1-5 ay	229-3104
	6-12 ay	221-1981
	1-2 yaş	35-712
	3-6 yaş	<277
	7-9 yaş	<188
	10-12 yaş	<393
	13-15 yaş	35-465
	16-17 yaş	32-478
	Tanner Evre I	< 209
	Tanner Evre II	< 356
	Tanner Evre III	< 451
	Tanner Evre IV-V	35-478
	≥18 yaş	55-455
	Kadın	
	1-5 ay	229-3104
	6-12 ay	221-1981
	1-2 yaş	35-712
	3-6 yaş	<277
	7-9 yaş	<213

	10-12 yaş	<399
	13-15 yaş	<408
	16-17 yaş	<424
	Tanner Evre I	<236
	Tanner Evre II	< 368
	Tanner Evre III	< 431
	Tanner Evre IV-V	< 413
	≥18 yaş	31-455
Progesteron (ng/mL)	Erkek	
	0-23 ay	0,87-3,37
	2-9 yaş	<0,15
	10-17 yaş	
	>18 yaş	0,20-1,4
	Kadın	
	0-23 ay	0,87-3,37
	2-9 yaş	0,20-0,24
		ergenlik dönemi boyunca artar
	10-17 yaş	
	Foliküler faz	0,20-1,5
	Ovulasyon dönemi	0,8-3,0
	Luteal faz	1,7-27,0
	Menopoz sonrası	<0,15-0,80
11-Deoksikortikosteron (ng/dL)	Prematüre 26-28 hafta	20-105
	Prematüre 29-33 hafta	Saptanmaz
	Prematüre 34-36 hafta	28-78
	0-30 gün	7-49
	1-11 ay	7-49
	Ergenlik öncesi	<34
	Yetişkin	<19
Androsteron (ng/dL)	Erkek	22-86
	Kadın	20-80

ŞEKER KROMATOĞRAFİSİ, İNCE TABAKA

Örnek türü	İdrar (spot), gaita
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Süt alınımindan 2 saat sonra idrar verilmeli.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	Spot idrar ve gaita örneği alınır alınmaz, laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	2 haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü

Test çalışma yöntemi	İnce tabaka kromatografisi
Referans aralığı	Negatif

TAKROLİMUS

Örnek türü	Tam kan (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans Aralığı	5-20 µg/L

TAM İDRAR ANALİZİ

Örnek türü	İdrar (spot)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Tam idrar bakısı için hacmi en az 10 ml olmalı, sabah ilk idrar tercih edilmeli ve bir saat içerisinde laboratuvara ulaştırılmalıdır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Beklemiş idrar
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Refraktometri, reflektans fotometri, dijital görüntüleme
Referans aralığı	-

TESTOSTERON, TOTAL

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. Testosteronun diurnal ritmi vardır. Sabah erken saatlerde en yüksek, akşam saatlerinde %25 azalmayla en düşük düzeydedir.

Örnek transfer kuralları**Örnek kabul-red kriterleri****Test çalışma zamanı****Sonuç verme süresi****Test çalışma yöntemi****Referans aralığı**

Egzersiz sonrası total testosteron düzeyi artar. İmmobilizasyon ve glukoz yüklemesinden sonra düşer.

Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Laboratuvar örnek red kriterleri

Mesai saatleri içerisinde her gün

Çalışıldığı gün

Elektrokemilüminesan immunassay

Erkek

0-12 Ay 12 - 21 µg/L

13-72 Ay 3 - 32

7-12 Yaş 3 - 68

13-17 Yaş 28 - 1110

>17 Yaş 280 - 800

Kadın 6 - 82

TİROGLOBULİN**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

8-12 saatlik gece açlığı

Laboratuvar örnek kabul zamanı

Mesai saatleri içerisinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Hemolizli örnek

Test çalışma zamanı

Mesai saatleri içerisinde her gün

Sonuç verme süresi

Çalışıldığı gün

Test çalışma yöntemi

Elektrokemilüminesan immunoassay

Referans Aralığı

3.5-77 ng/ml

TRANSFERRİN**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

8-12 saatlik gece açlığı

Laboratuvar örnek kabul zamanı

Mesai saatleri içinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı

Mesai saatleri içerisinde her gün

Sonuç verme süresi

Çalışıldığı gün

Test çalışma yöntemi

Otoanalizör, immuniturbidimetrik

Referans aralığı

200 - 360 mg/dl

TRİGLİSERİD

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Otoanalizör, fotometrik
Referans aralığı	Serum: <150 mg/Dl

TRİPTAZ

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Ayda bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Floresan immunoassay
Referans aralığı	<14 µg/L

TROMBOSİT FONKSİYON TESTLERİ

Örnek türü	Trombositten zengin plazma, trombosit fakir (3 adet mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Trombosit Fonksiyonlarını geçici olarak etkileyen ilaçların üç gün önce, kalıcı olarak etkileyen ilaçların on gün önce bırakılması, son üç günde zerdeçal, sarımsak tüketiminin kesilmesi
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içinde saat 11:30'e kadar
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara elden ulaştırılmalıdır. Pnömotik sistem kullanılmamalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek, örnek alımı 1 saati geçmiş örnek
Test çalışma zamanı	Haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışma haftası Cuma günü
Test çalışma yöntemi	Işık transmittans agregometri
Referans aralığı	Kollajen: % 50- %100 Epinefrin: % 50- %100 ADP: % 50- %100 Araşidonik asit: % 50- %100

Ristosetin: % 50- %100

TROPONİN I/T

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri, hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	Troponin T: <14 ng/L Troponin I : Kullanılan kite göre değişir.

TSH

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli örnek
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunoassay
Referans Aralığı	1-6 gün 0.7-15.2 mU/L 6 gün- 3ay 0.72-11 mU/L 3-12 ay 0.73-8.35 mU/L 1-6 yıl 0.7-5.97 mU/L 6-11 yıl 0.6-4.84 mU/L 11-20 yıl 0.51-4.3 mU/L >20 yıl 0.27-4.2 mU/L

ÜRE

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp), idrar (24 saatlik, spot), sıvı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.

24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır).

İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır.

Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.

Örnek transfer kuralları

Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı

24 saat

Sonuç verme süresi

Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde

Test çalışma yöntemi

Otoanalizör, fotometrik

Referans aralığı

Serum 10 - 50 mg/dL

İdrar (spot) 847 - 2967 mg/dL

İdrar (24 saat) 15 - 35 g/24 s.

ÜRE KLİRENSİ**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp) ve idrar (24 saatlik) birlikte

Hastaya ilişkin ön hazırlık

-

Laboratuvar örnek kabul zamanı

Mesai saatleri içerisinde

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.

24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır).

Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.

Örnek transfer kuralları

24 saatlik idrar toplanmasının tamamlandığı gün kan örneği alınarak bir saat içerisinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Eş zamanlı kan ve idrar örneğinin iletilmemesi

İdrar hacminin bildirilmemesi

Test çalışma zamanı

Mesai saatleri içerisinde her gün

Sonuç verme süresi

Çalışıldığı gün

Test çalışma yöntemi

Hesplamalı test

Referans aralığı

Standart Üre klirensi 40 - 60 mL/dak

Maksimal Üre klirensi 46 - 99 mL/dak

ÜRİK ASİD**Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp), idrar (24 saatlik, spot)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

8-12 saatlik gece açlığı

Acil durumlarda açlık koşulu aranmaz

Laboratura örnek kabulü

24 saat

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre kan örneği alınır.

24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır).

İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.

Örnek transfer kuralları

Kan örneği alındıktan sonra bir saat içinde, 24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Test çalışma zamanı

24 saat

Sonuç verme süresi

Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde

Test çalışma yöntemi

Otoanalizör, fotometrik

Referans aralığı

0-12 Yaş 2.0 - 5.5 mg/dL

>12 Yaş Erkek 3.5 - 7.2 mg/dL

>12 Yaş Kadın 2.6 - 6.0 mg/dL

İdrar (24 saat) 500 - 800 mg/24 s.

Ürik asid/kreatinin (spot idrar) >18 yaş Kadın 95-741 mg/g kreatinin
Erkek 104-593

ÜROPORFİRİN (bkz. PORFİRİN)**VALPROİK ASİD****Örnek türü**

Serum (sarı kapaklı jelli tüp)

Hastaya ilişkin ön hazırlık

-

Laboratuvar örnek kabul zamanı

24 saat

Örnek alımıyla ilgili kurallar

Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.

Örnek transfer kuralları

Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri

Laboratuvar örnek red kriterleri

Hemolizli örnek

Test çalışma zamanı

Her gün

Sonuç verme süresi

Aynı gün, acil istemlerde örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 1 saat içinde

Test çalışma yöntemi

Otoanalizör, fotometrik

Referans Aralığı

50-100 mg/L

VANİLMADELİK ASİD (VMA)**Örnek türü**

İdrar (24 saatlik, asid üzerine toplanan), çocuklarda spot idrar olabilir.

Hastaya ilişkin ön hazırlık

L-Dopa kullanılıyorsa idrar toplanmasından 1 gün öncesinden başlayarak, idrar toplama süresince ilacın kesilmesi gerekir

	Not: Aynı idrar örneğinde 5-HIAA talep edilmesi durumunda, 5-HIAA çalışması için önerilen gıda kısıtlamaları VMA için de geçerlidir.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre 10 mL 6 N HCL üzerine idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). İdrar (spot) vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, Bebeklerden İdrar Toplama için Hasta Yakını Bilgilendirme Formu'na göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Örnek pH'nın >7 olması
Test çalışma zamanı	Ayda bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	24 s. idrar: 3-6 Yaş 1 - 2,6 mg/24 s. 7-10 Yaş 2 - 3,2 mg/24 s. 11-16 Yaş 2,3 - 5,2 mg/24 s. 16-85 Yaş 1,4 - 6,5 mg/24 s. Spot idrar: 0-30 Gün < 27 mg/g krea. 1-6 Ay < 19 mg/g krea. 6-36 Ay < 13 mg/g krea. 3-6 Yaş 4 - 10,8 mg/g krea. 6-10 Yaş 4 - 7,5 mg/g krea. 10-16 Yaş 3 - 8,8 mg/g krea.

VENÖZ KAN GAZI

Örnek türü	Kan gazı enjektörüne alınmış tam kan (Perifer venöz)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Ön koşul aranmaz.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	24 saat
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatlarına göre kan örnekleri alınır.
Örnek transfer kuralları	Pnömotik sistem kullanılmadan, personel tarafından örnek alımından itibaren 5 dakikadan kısa sürede laboratuvara ulaştırılmalıdır. Örnek alımından itibaren 5-15 dakika içinde laboratuvara gelecekse parçalanmış buz içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır (buz aküsü kullanılmamalıdır).
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek Hacmi yetersiz örnek Örneğin hava ile temas etmesi Enjektör içinde hava kalması

Test çalışma zamanı	24 saat
Sonuç verme süresi	Örnek laboratuvara ulaştıktan sonra 15 dakika içinde
Referans aralığı	pH 7.32 - 7.43 PCO₂ (mmHg) 41 – 51 Hb (g/dL) Erkek: 13.2 – 14.3 Kadın: 11.7-15.5 Hct (%) Erkek: 39 - 49 Kadın: 35 – 45 Na⁺ (mmol/L) 136 – 146 K⁺ (mmol/L) 3.5 - 5.1 Cl⁻ (mmol/L) 98 – 106 iCa⁺² (mmol/L) 1.09 - 1.3 Glukoz (mmol/L) 3.6 - 5.3 Laktat (mmol/L) 0.7 - 2.5 Standard Bikarbonat (SBC) (mmol/L) 23 – 27 HCO₃⁻ (mmol/L) 23 – 27 Kan Baz fazlalığı (BE-b) (mmol/L) -2 – 2

VİTAMİN A

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır (bebeklerde beslenme öncesinde).
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalı, ışıktan korunmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli, lipemik örnekler
Test çalışma zamanı	Her ayın son haftası
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	316 - 820 µg/L

VİTAMİN B12 (SİYANOKOBALAMİN)

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içerisinde her gün

Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün
Test çalışma yöntemi	Elektrokemilüminesan immunassay
Referans aralığı	197 - 866 ng/L

VİTAMİN C

Örnek türü	Plazma (Yeşil kapaklı tüp, lityum heparinli), 4mL'lik heparinli tüpe 1 mL kan alınmalı
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı (bebeklerde bir sonraki beslenmeden önce)
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra soğuk zincir koşullarında en kısa sürede laboratuvara ulaştırılmalı, ışıktan korunmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri, örneğin soğukta gelmemesi
Test çalışma zamanı	Haftada bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	4 - 21 mg/L

VİTAMİN D (25-OH D3 VİTAMİNİ)

Örnek türü	Plazma (mor kapaklı tüp, EDTA'lı)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan 1 saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri
Test çalışma zamanı	Her gün
Sonuç verme süresi	En geç 10 gün içerisinde
Test çalışma yöntemi	LC-MS/MS (Sıvı Kromatografi Kütle Spektrometri)
Referans aralığı	<10 ng/mL: Belirgin eksiklik 10 – 19 ng/mL: Hafif - Orta derecede eksiklik 20 - 50 ng/mL: İdeal düzey 51 - 80 ng/mL: Hiperkalsüri için artmış risk >80 ng/mL: Toksisite olasılığı

VİTAMİN E

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır. (bebeklerde beslenme öncesinde)
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalı, ışıktan korunmalıdır.

Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Hemolizli ve lipemik örnekler
Test çalışma zamanı	Her ayın son haftası
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi gün
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	6,6 - 14,3 mg/L

VON WILLEBRAND FAKTÖR ANTİJENİ (vWF Ag)

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra hızla laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Test çalışma yöntemi	İmmüntürbidimetrik
Referans aralığı	0 kan grubu için: %51-133.3 A, B, AB kan grupları için: %69-179.6 Kan gruplarından bağımsız: %57.6-174.1

vWF RİSTOSETİN KOFAKTÖR AKTİVİTESİ

Örnek türü	Plazma (mavi kapaklı tüp, sodyum sitrat)
Hastaya ilişkin ön hazırlık	-
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra hızla laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Pıhtılı örnek
Test çalışma zamanı	Haftada bir
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Test çalışma yöntemi	Türbidimetrik
Referans aralığı	0 kan grubu için: %49-142 A, B, AB kan grupları için: %66-183 Kan gruplarından bağımsız: %58-172

YENİDOĞAN TARAMA (bkz. KANTİTATİF AMİNO ASİD ve KARNİTİN/AÇİL KARNİTİN (TANDEM MASS))

5-HİDROKSİ İNDOL ASETİK ASİD (5-HIAA)

Örnek türü	İdrar (24 saatlik, asid üzerine toplanan), çocuklarda spot idrar olabilir.
Hastaya ilişkin ön hazırlık	Serotoninenden zengin olan yiyecekler (avokado, muz, erik, ceviz, patlıcan, domates ve ürünleri, kivi, hurma, kavun) idrar toplamaya başlamadan en az 48 saat öncesinden itibaren tüketilmemelidir. Çeşitli ilaçlar serotonin metabolizmasını etkileyerek 5-HIAA atılımını etkileyebileceğinden, bu konuda test talebini yapan hekime danışılmalıdır.
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde
Örnek alımıyla ilgili kurallar	24 Saatlik İdrar Toplama için Hasta Bilgilendirme Formu'na göre, 10 mL 6 N HCL üzerine idrar toplanır (24 saatlik idrar toplanmasına Cuma ve Cumartesi günleri başlanmamalıdır). Spot idrar vidalı kapaklı idrar kabına alınıp idrar tüpüne aktarılır. Bebeklerde idrar örneği, bebeklerden idrar toplama için hasta yakını bilgilendirme formuna göre toplanır.
Örnek transfer kuralları	24 saatlik idrar, toplanmasının tamamlandığı gün laboratuvara ulaştırılmalıdır.
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri Örnek pH'ının >7 olması
Test çalışma zamanı	Ayda bir gün
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı günün ertesi günü
Test çalışma yöntemi	HPLC (Yüksek Performanslı Sıvı Kromatografi)
Referans aralığı	2 - 7 mg/24 s. İdrar (24 saat) 0-5 Yaş <21 mg/g Krea. İdrar (spot) ≥ 6 Yaş <16 mg/g Krea. İdrar (spot)

17-HİDROKSİ PROGESTERON

Örnek türü	Serum (sarı kapaklı jelli tüp)																		
Hastaya ilişkin ön hazırlık	8-12 saatlik gece açlığı																		
Laboratuvar örnek kabul zamanı	Mesai saatleri içerisinde																		
Örnek alımıyla ilgili kurallar	Venöz Kan Alma Talimatı'na göre örnek alınır.																		
Örnek transfer kuralları	Örnek alındıktan sonra bir saat içinde laboratuvara ulaştırılmalıdır.																		
Örnek kabul-red kriterleri	Laboratuvar örnek red kriterleri																		
Test çalışma zamanı	Mesai saatleri içersinde her gün																		
Sonuç verme süresi	Çalışıldığı gün																		
Test çalışma yöntemi	Kemilüminesans immunassay																		
Referans Aralığı	<table><tr><th>Yenidoğan</th><th>Kadın</th><th>Erkek</th></tr><tr><td>≤30 gün</td><td>240-1680 ng/dL</td><td>0-800 ng/dL</td></tr><tr><td>31-60 gün</td><td>160-970 ng/dL</td><td>360-1370ng/dL</td></tr><tr><td>2-6 ay</td><td>10-310 ng/dL</td><td>170-400 ng/dL</td></tr><tr><td>Çocuk (7 ay-15 yaş)</td><td colspan="2">10-170 ng/dL</td></tr><tr><td>Kadın (>15 yaş)</td><td colspan="2"></td></tr></table>	Yenidoğan	Kadın	Erkek	≤30 gün	240-1680 ng/dL	0-800 ng/dL	31-60 gün	160-970 ng/dL	360-1370ng/dL	2-6 ay	10-310 ng/dL	170-400 ng/dL	Çocuk (7 ay-15 yaş)	10-170 ng/dL		Kadın (>15 yaş)		
Yenidoğan	Kadın	Erkek																	
≤30 gün	240-1680 ng/dL	0-800 ng/dL																	
31-60 gün	160-970 ng/dL	360-1370ng/dL																	
2-6 ay	10-310 ng/dL	170-400 ng/dL																	
Çocuk (7 ay-15 yaş)	10-170 ng/dL																		
Kadın (>15 yaş)																			

Foliküler faz	10-80 ng/dL
Luteal faz	60-230 ng/dL
Menopoz	13-51 ng/dL
Erkek (>15 yaş)	50-210 ng/dL

ÖRNEK/TEST RED NEDENLERİ

Örnek/Test Red Nedenleri (Alfabetik sıra ile):

1. Antenatal risk belirleme test istek formunun iletilmemesi
2. Antikoagülanlı tüpe eksik miktarda örnek alınması
3. Antikoagülanlı tüpe fazla miktarda örnek alınması
4. APTZ normal olduğu için APTZ mixing çalışılmaması
5. Aynı gün içinde tekrarlayan test istemi
6. Aynı hafta içinde tekrarlayan test istemi
7. Aynı istem için birden çok örnek gönderilmesi
8. Barkotta belirtilen örnek tipi ile uyumsuz örnek
9. Etanol numunesinin tutanak/kilitli kutu ile gönderilmemesi
10. Hematokrit tüpünün düzgün kapatılmaması
11. Hemolizli örnek
12. İdrar örneğinin jelli tüp ile gönderilmesi
13. İdrar örneğinde gaita kontaminasyonu
14. İkterik örnek
15. Kan örneğinde EDTA/sitrat kontaminasyonu
16. Kuru kan örneğinin uygun alınmaması
17. LA tarama normal olduğu için LA doğrulama çalışılmaması
18. Lipemik örnek
19. Makroskopik hematüri
20. Örneğin pnömotik sistem ile gönderilmesinin uygun olmaması
21. Örneğin bekletilmiş olması
22. Örneğin laboratuvara saat 15:00'den sonra gelmesi
23. Örneğin laboratuvara ulaşmaması
24. Örneğin laboratuvardan alınması
25. Örnek miktarının yetersiz olması
26. Örneğin sıcak tüpte gelmememesi (kriyoglobulin)
27. Örneğin sıvı giden koldan alınması
28. Örneğin soğuk zincirde gelmemesi
29. Örneğin transfer sırasında dökülmesi
30. Örnek tüpü/kabının boş olması
31. Örnek tüpü/kabı içerisinde yabancı cisim olması
32. Örnek tüpü/kabının transfer sırasında kırılması ve dökülmesi
33. Örnek tüpünün son kullanma tarihinin geçmesi
34. Örneğin uygun tüpe/kaba alınmaması
35. Örnek üzerinde farklı iki hasta barkodu bulunması
36. Örnek viskozitesinin yüksek olması
37. Örneğin yanlış hastadan alınması
38. Pıhtılı örnek
39. PZ normal olduğu için PZ mixing çalışılmaması
40. Randevu alınmamış olması
41. Tatil öncesi günler kabul edilmemesi
42. Testin çalışılmıyor olması

43. Test istem/kodlama hatası
44. Testin mesai dışında çalışılmıyor olması
45. Total alkalen fosfataz sonucunun referans aralık içinde olması
46. Üç ay içinde tekrarlana test istemi olması
47. 24 saatlik idrarın asit üzerine toplanmaması
48. 24 saatlik idrar hacminin bildirilmemesi
49. 24 saatlik idrarın hatalı toplanması
50. 24 saatlik idrarın karanlıkta gönderilmemesi
51. Periferik yaymanın “Tam kan Sayımı” isteği olmadığından çalışılmaması

KRİTİK TEST DEĞERLERİ

Test Adı	Yaş	Kritik Değer		Birim
		Düşük	Yüksek	
Protrombin Zamanı (INR)			> 4.5	
APTZ			> 150	Sn
Fibrinojen		< 60		mg/dL
Hematokrit	≤ 30 gün	< 33	> 71	%
Hemogloblin	≤ 7 hafta	< 6	> 24	g/dL
	> 7 hafta	< 6	> 20	
Lökosit			> 100.000	mm ³
Nötrofil		< 500		mm ³
Trombosit		≤ 20.000	≥ 1.000.000	mm ³
Amonyak	≤ 1 yıl		> 150	µg/dL
	> 1 yıl		> 500	
Biyotinidaz Aktivitesi			≤ 10	%
Total Bilirubin - Neonatal Bilirubin	≤ 30 gün		> 15	mg/dL
Kalsiyum		< 6	> 13	mg/dL
Kreatinin (ilk geliş)	≤ 30 gün		≥ 1.5	mg/dL
	> 30 gün - ≤ 24 ay		≥ 2.0	
	> 24 ay - 11 yaş		≥ 2.5	
	12 yaş - 15 yaş		≥ 3.0	
Glukoz	≤ 30 gün	≤ 40	≥ 400	mg/dL
	> 30 gün	≤ 50	≥ 400	
Magnezyum		≤ 1	> 4.7	mg/dL
Fosfor		≤ 1		mg/dL
Potasyum		< 2.5	> 6.5	mEq/L
Sodyum		< 120	> 160	mEq/L
Ürik Asid			> 15	mg/dL
KAN GAZLARI (Arteryal)				
PH		≤ 7.20	≥ 7.60	
pCO ₂		≤ 20	≥ 70	MmHg
pO ₂		≤ 40		MmHg
Bikarbonat (HCO ₃)		< 10	> 40	mmol/L
Karboksihemoglobin (FCOHb)			≥ 20	%
İyonize kalsiyum		≤ 0.8	≥ 1.6	mmol/L
Potasyum		< 2.5	> 6.5	mEq/L
Sodyum		< 120	> 160	mEq/L
Glukoz	≤ 30 gün	≤ 40	≥ 400	mg/dL
	> 30 gün	≤ 50	≥ 400	

İLAÇ ANALİZLERİ				
Asetaminofen (Parasetamol)			> 150	mg/L
Digoksin			> 2.5	µg/L
Fenitoin			> 20	mg/L
Fenobarbital			> 40	mg/L
Karbamazepin			> 12	mg/L
Lityum			> 2	mEq/L
Salisilat			> 50	mg/dL
Valproik asit			> 150	mg/L
Everolimus			> 20	µg/L
Takrolimus			> 30	µg/L
Sirolimus			> 30	µg/L
Siklosporin C0			> 500	µg/L
Siklosporin C2			> 2000	µg/L
İnvitro ilaç duyarlılığı (Klopidogrel)			< 19	U

Kritik değer bildirim uygulaması:

- Laboratuvar Bilgi Sistemi test sonuçları onay ekranında "kritik değer" uyarısı alındığında laboratuvar uzmanı tarafından sonuç değerlendirilerek, kendisi veya kritik sonucu ilettiği laboratuvar görevlisi tarafından telefon ile test isteminin yapıldığı birime kritik değer bildirimi yapılır.
- Kritik test değeri, hastanın son 24 saat içindeki kritik test değeri ile aynı yönde ise bildirim yapılmaz.
- Kritik test değeri bildirimi için ulaşılamayan telefon numaraları 15 dakika arayla iki kez daha aranır, yine ulaşılamazsa Kritik Test Değeri Bildirim Formu'na "bildirilemedi" olarak kayıt edilir.

VENÖZ KAN ALMA TALİMATI (LAB.TL.001)

1. **AMAÇ:** Bu talimatın amacı, venöz yoldan kan alma işlemini gerçekleştirmek için standart işlemin tanımlanmasıdır.
2. **KAPSAM:** Bu talimat venöz kan alma faaliyetlerini kapsar.
3. **SORUMLULAR:** Bu talimatın uygulanmasında hekimler, hemşireler ve sağlık teknikerleri sorumludur.
4. **TANIMLAR:** -
5. **TALİMAT AKIŞI:**

5.1 Genel İlkeler:

- 5.1.1 Tüm işlemlerde aseptik koşullara uyulur.
- 5.1.2 Eller işlem öncesinde **El Hijyeni Talimatına** göre yıkanır ve **Kişisel Koruyucu Malzeme Kullanım Talimatına** göre eldiven giyilir.
- 5.1.3 Kan alma işlemi mümkün olduğu kadar damar yoluna tek hamlede girilerek gerçekleştirilir.

5.2 Malzemeler

- **İğne:** Sıklıkla 19, 20, 21 no. iğneler kullanılır. İğne numarası büyüdükçe çapı daralır. Damar yolu sorunu olan hastalar için kelebek setlerin de bulunması gereklidir.
- **Plastik tüp/iğne holderi:** Bir ucuna kan alma iğnelerinin takıldığı holderların diğer uçları vakumlu tüplerin iğne ile temasını sağlamak için kullanılmaktadır
- **Vakumlu kan alma tüpleri:** Farklı testler için, içeriği ve kapak renkleri farklı olan tüpler bulunmaktadır.
- **Turnike:** Kan alma işleminin yapılacağı damarı daha belirgin hale getirmek amacı ile kullanılır. Bu amaçla sıklıkla 2.5 cm genişliğinde, 40 cm uzunluğunda lateks içermeyen bantlar kullanılmaktadır. Turnike 1 dakikadan fazla uygulanmamalıdır.
- **Antiseptik:** Kan alma bölgesini temizlemek için kullanılır. Bu amaçla %70 alkol kullanılması yeterlidir. Kan kültürü alınacak ise iyotlu antiseptik solüsyon kullanılır.
- **Pamuk/gaz bezi:** 5 x 5 cm boyutunda kesilen pamuk ya da gazlı bez, kan alma işlemi bitiminde kanamayı durdurmak için bası yapmak amacı ile kullanılmaktadır.
- **Atık kabı:** Tıbbi atık olarak imha edilmek üzere, kullanılan iğne vb. kontamine malzemenin atılması için kullanılmaktadır. Hiçbir zaman iç kapağı açılmamalı, dolduğu zaman dış kapağı kapatılarak atık birimine teslim etmek üzere ayrılmalıdır.
- **Dezenfektan:** Kan bulaşan bölgelerin silinmesi için kullanılmalıdır
- **Eldiven:** Kan alma işleminde tercihen lateks içermeyen eldivenler kullanılmalıdır.
- **Soğuk kompres, kolonya ya da amonyak gibi keskin kokulu bir sıvı:** Kan alma işlemi sırasında fenalaşan hastalar için kullanılır.
- **Etiket, kalem:** Kan tüpleri üzerine hastaların bilgilerini yazmak üzere kullanılır.

5.3 Kan Alma İşlemi

- 5.3.1 **Hasta Kimliğinin Doğrulanması İşleyişi** doğrultusunda, hastanın kimliği doğrulanır.
- 5.3.2 Alınacak örnekler için uygun tüpler ve iğne seçilir.
- 5.3.3 Hastanın kan alma işlemi için uygun olup olmadığı sorgulanır (açlık, tokluk... vb)
- 5.3.4 Hasta ve/veya yakınlarına işlemin amacı hakkında bilgi verilir ve onay alınır.
- 5.3.5 Steril iğnenin paketi açılır ve iğne döndürülerek holdera tutturulur. Kullanılacak ilk tüp holder içine yerleştirilir, ancak iğnenin ucu tübe batırılmaz.
- 5.3.6 Kan alma işleminde kullanılacak tüplerde, aşağıda yer alan sıralamaya uyulmalıdır.
 - Kan kültür şişeleri
 - Sitratlı tüp (mavi kapak, siyah kapak)
 - Antikoagülan içermeyen tüp (kırmızı/ serum sepatör içerenlerde (SST) sarı)
 - Heparinli tüp (yeşil kapak)
 - EDTA'lı tüp (mor)
 - Ogзалat/florid gibi glikoliz inhibitörü içeren tüp (gri kapak)

5.3.7 Hastaya uygun pozisyon verilir ve kan alma işlemi için tercih ettiği bir kol olup olmadığı sorulur. Kan alma bölgesinin altına bir kağıt havlu konulması uygundur.

5.3.8 Turnike, kan alınacak bölgenin 10-15 cm üzerine bağlanır ve 1 dakikadan uzun tutulmamalıdır.

5.3.9 Hastadan kolunu gevşek bir yumruk yapması istenir, ancak eli ardışık olarak açıp kapama işleminden kaçınılmalıdır.

5.3.10 Kan almak için uygun ven seçilir (sıklıkla median kubital venler kullanılır). Laboratuvar personeli arter, santral veya periferik venöz kateter hatları gibi bölgelerden kan almamalıdır.

5.3.10.1 Uygun ven seçilirken aşağıda yer alan hususlar dikkate alınmalıdır.

- Yaygın yara ve yanık izi bulunan bölgeler seçilmemelidir.
- Lenfostaz olabileceğinden, mastektomi yapılmış olan memenin bulunduğu taraftaki kol kullanılmamalıdır.
- Hematom olan bölgelerden kaçınılmalıdır.
- Damar yolu açık olan bir kolda, asla damar yolu girişinin üzerindeki bir bölgeden kan alınmamalıdır. IV hattın, uygun personel tarafından kapatılması durumunda (hemşire gibi) örnekler 10 dk sonra alınabilir.
- Kanül, fistül, damar yaması bulunan bir bölge kan alma işlemi için kullanılmamalıdır.
- Kan ürünü tranfüze edilen bir hastada, işlem bitiminden sonra 10-15 dakikalık bir süre geçmeden kan alınmamalıdır.

5.3.10.2 Uygun bir ven bulunamadığı zaman:

- İç kola hafif darbeler ile vurularak venin genişlemesi sağlanır.
- Kola, el bileğinden dirseğe doğru masaj uygulanabilir.
- Venin genişlemesi için kola ılık bir havlu uygulanabilir.
- Aksi bir durum söz konusu olmadıkça her iki kol da kontrol edilmelidir.

5.3.11 Kan alma bölgesi içten dışa doğru dairesel hareketler ile %70 alkollü bir pamuk aracılığı ile temizlenir ve kuruması beklenir. Temizlenen bölge tekrar ellenmemelidir. Kan kültürü için örnek alınacak ise bu işlemden sonra iyotlu antiseptik ile merkezden periferik doğru silinir. İyodun kuruması beklenir sonra vene girilir.

5.3.12 Kan Alma İşlemi aşağıdaki basamaklar takip edilerek gerçekleştirilir.

5.3.12.1 Holdera tutturulmuş olan iğne, aktif olarak kullanılacak olan ele alınarak, kapağı çıkarılır ve iğneye damara girmek üzere uygun pozisyon verilir.

5.3.12.2 Aktif olmayan el ile hastanın dirseği desteklenir ve kan alma bölgesinin gergin olması sağlanır.

5.3.12.3 Yaklaşık 15° lik açı ile iğne açık ucu yukarı gelecek biçimde deri delinerek damara sokulur. Bu işlem, mümkün olduğu kadar kısa bir sürede ve tek hamlede gerçekleştirilmelidir.

5.3.12.4 Holderda bulunan tüp ileri doğru itilerek, iğnenin tüp kapağını delmesi sağlanır. Bu aşamada tübe kan gelmesi gerekir. Tüpe kan gelmemesi, damarda olunmadığının göstergesidir. İğne hafifçe ileri geri hareket ettirilerek damara girilmesi sağlanır. Kanın gelmemesi durumunda aynı kişi bir hastada iki kereden fazla kan almayı denememeli, kan alma işlemi diğer bir kişi tarafından gerçekleştirilmelidir. İlk denemede damara girilemezse ikinci deneme öncesinde kullanılan iğne ucu değiştirilmelidir.

5.3.12.5 Tüpe kan gelmeye başladığında turnike çözülerek, hastadan yumruğunu açması istenir.

5.3.12.6 Birden fazla tübe kan alınması gerektiğinde, ilk tübe kan gelmesi durduktan sonra, 5.3.6 maddesinde yer alan sırada uygun tüplere kan alınır.

5.3.12.7 Katkı maddesi içeren tüpler, kan alındıktan sonra 5–8 kez hafif hareketler ile alt üst edilmelidir.

5.3.12.8 Kan alma işlemi bittiğinde, iğne ucunda yer alan ve kan sızmasını engelleyecek olan plastik tıpanın aktive olması için, son tüp hafifçe ileri doğru itilerek çıkarılır. Duyulan ağrının az olması için, iğne hızlı bir şekilde çıkarılmalıdır.

5.3.13 İşlem sonrasında iğne damardan çıkarıldığında, kanamayı engellemek üzere işlem bölgesine, kuru bir pamuk/gaz bezi ile 2 dakika süresince bası uygulanır veya bir bant yapıştırılır. Hastadan kanama duruncaya kadar birkaç dakika kolunu kıvrımaması istenir. Bölgeye bant yapıştırılması halinde bu bant 15–30 dk sonra çıkarılabilir.

5.3.14 İşlem sonunda iğne vb. atıklar **Tıbbi Atık Talimatına** göre atık kabına atılır.

5.3.15 Tüp için gerekli olan etiketleme işlemleri (ad-soyad, protokol no, tarih, saat vb.) yapılır ve hastanın iyi durumda olduğu kontrol edilir.

5.3.16 Eller **El Hijyeni Talimatına** uygun olarak yıkanır.

5.3.17 Uygulanan işlem, saati ve belirtilmesi gereken notlar **Hemşire İzlem Formuna** kaydedilir.

5.3.18 Belirli saklama koşulu bulunmayan kan örnekleri, en geç 1 saat içinde laboratuvara gönderilir.

5.4 2 yaşından küçük çocuklar ve venlerinin bulunması zor olan hastalarda kan alma işleminin kelebek iğne ucuna yerleştirilen steril şırınga ile gerçekleştirilmesi gerekebilir. Bu durumda, yukarıdaki basamaklar (5.3.11) takip edilerek, şırıngaya alınan kan örneği, şırınganın ucundaki iğne çıkarıldıktan sonra, tetkik için gerekli olan tüplere boşaltılır. Kanın hemoliz olmaması için, kan alma işlemi sırasında şırınganın pistonu yavaş olarak geri çekilmelidir. Ayrıca, kanın tüplere boşaltılması sırasında hemoliz gelişmemesi için, kan tüp kenarından, yavaş olarak, tüpteki dolum çizgisine kadar boşaltılmalıdır.

5.4.1 İşlem sırasında gelişebilecek komplikasyonlarda **Örnek Alma İşlemlerinde Oluşabilecek Komplikasyonlar ve Uygulamalar Talimatına** uygun olarak gerekli işlemler yapılır

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR:

- 6.1.** Hasta Kimliğinin Doğrulanması İşleyişi
- 6.2.** Kişisel Koruyucu Malzeme Kullanım Talimatı
- 6.3.** El Hijyeni Talimatı
- 6.4.** Tıbbi Atık Talimatı
- 6.5.** Hemşire İzlem Form
- 6.6.** Örnek Alma İşlemlerinde Oluşabilecek Komplikasyonlar ve Uygulamalar Talimatı

ORAL GLUKOZ TOLERANS TESTİ (OGTT) UYGULAMA TALİMATI (LAB.TL.032)

- 1. AMAÇ:** Bu talimatın amacı oral glukoz tolerans testi uygulamalarında örneklerin uygun ve doğru şekilde alınması için standart yöntemleri belirlemektir.
- 2. KAPSAM:** Bu talimat oral glukoz tolerans testi örneklerinin uygun ve doğru şekilde alınma faaliyetlerini kapsar.
- 3. SORUMLULAR:** Bu talimatın uygulanmasından testin uygulandığı birimlerde görevli olan hekim, hemşire ve sağlık teknisyeni/teknikeri sorumludur.

4. TANIMLAR:

4.1. Oral Glukoz Tolerans Testi (OGTT): Diyabet tanısı amacıyla uygulanan, ağız yoluyla belirli konsantrasyonda glukoz çözeltisi içirilerek, belirlenen periyotlarda kan örneği alınımı içeren dinamik bir testtir.

5. TALİMAT AKIŞI:

5.1. Oral Glukoz Tolerans Testi (OGTT)

Test öncesinde 3 gün en az 150 g/gün karbohidrat içeren standart bir diyet uygulanmalı ve alışılan fiziksel aktivite devam ettirilmelidir (meyve, ekmek, tahıl, baklagiller, pirinç, kraker, patates, mısır gibi nişastalı sebzeler karbonhidrat kaynağıdır).

Uygulama: 8-14 saatlik gece açlığını takiben, hastadan açlık kan örneği alınır ve 75 g glukoz içeren yükleme çözeltisini 5 dk içinde içmesi istenir. Çözelti içildikten sonra 120. dakikada ikinci kan örneği alınır. Testin uygulandığı süre boyunca fiziksel aktiviteden kaçınılmalı, çay, kahve, sigara içilmemeli, herhangi bir yiyecek tüketilmemelidir. Çok az miktarda su içilmesinde bir sakınca bulunmamaktadır.

Hekimin talebi doğrultusunda 3 veya 5 saatlik oral glukoz tolerans testi de uygulanabilmekte olup, 3 saatlik testte 0. (açlık), 1., 2. ve 3. saatlerde, 5 saatlik testte ise 0. (açlık), 1., 2., 3., 4. ve 5. saatlerde kan örneği alınmaktadır.

5.2. Gebelik Diyabet Tarama ve Tanı Testleri

5.2.1. Tek Basamaklı Gebelik Diyabet Tanı Testi (75 g glukoz ile)

Gebeliğin 24-28 haftalarında uygulanır. 8 -14 saatlik gece açlığını takiben, hastadan glukoz ölçümü için açlık kan örneği alınır ve hastadan 75 g glukoz içeren yükleme çözeltisini 5 dk içinde içmesi istenir. Çözeltiyi içtikten sonra 1. ve 2., saatte kan glukoz düzeyi ölçümü için tekrar kan örnekleri alınır. Testin uygulandığı süre boyunca fiziksel aktiviteden kaçınılmalı, çay, kahve, sigara içilmemeli, herhangi bir yiyecek tüketilmemelidir. Çok az miktarda su içilmesinde bir sakınca bulunmamaktadır.

5.2.2. İki Basamaklı Gebelik Diyabet Tarama/Tanı Testi (50 g glukoz ile tarama sonrasında, 100 g glukoz ile OGTT)

1. Basamak

Gebeliğin 24-28 haftalarında uygulanır. Hastadan glukoz ölçümü için kan örneği alınır (açlık koşul değildir) ve ardından 50 g glukoz içeren çözeltiyi 5 dk içinde içmesi istenir. Çözelti içildikten sonra 60. dk da kan glukoz ölçümü için ikinci kan örneği alınır. Testin uygulandığı süre boyunca fiziksel aktiviteden kaçınılmalı, çay, kahve, sigara içilmemeli, herhangi bir yiyecek tüketilmemelidir. Çok az miktarda su içilmesinde bir sakınca bulunmamaktadır. 60 dk da alınan örnekte glukoz >140 mg/dL ise farklı bir günde 2. basamak uygulanır.

2. Basamak

8-14 saatlik gece açlığını takiben, hastadan glukoz ölçümü için açlık kan örneği alınır ve hastadan 100 g glukoz içeren yükleme çözeltisini 5 dk içinde içmesi istenir. Çözeltiyi içtikten sonra 1., 2., ve 3. saatte kan glukoz düzeyi ölçümü için tekrar kan örnekleri alınır. Testin uygulandığı süre boyunca fiziksel aktiviteden kaçınılmalı, çay, kahve, sigara içilmemeli, herhangi bir yiyecek tüketilmemelidir. Çok az miktarda su içilmesinde bir sakınca bulunmamaktadır.

ORAL GLUKOZ TOLERANS TESTİ (OGTT) HASTA BİLGİLENDİRME FORMU (LAB.FR.023)

1. Testin Amacı:

Oral glukoz tolerans testi, diyabetes mellitus tanısı için uygulanan bir testtir. Diyabetes mellitus, kan şeker (glukoz) düzeylerinde yükseklikle seyreden ve değişik formları bulunan bir hastalıktır.

Oral glukoz tolerans testi, hastaya gece açlığını takiben glukoz çözeltisi içirilerek gerçekleştirilmektedir. Glukoz çözeltisi içmeden önce ve içildikten sonra belirlenen zaman aralıklarında kan örnekleri alınarak bu örneklerde glukoz düzeyi ve hekim gerekli gördüyse insülin/c-peptid düzeyleri ölçülmektedir.

2. Test Öncesi Hazırlık

- Test öncesinde 3 gün en az 150 g/gün karbonhidrat içeren standart bir diyet uygulanmalıdır. Birçok kişi için normal günlük beslenme bu gereksinimi karşılamakla birlikte, aşağıdaki bilgiler yardımcı olmak üzere verilmiştir.

Test öncesindeki 3 gün boyunca her gün en az aşağıda belirtilen yiyecekler tüketilmelidir.

- 3 dilim ekmek
- 1 porsiyon makarna veya tahıl veya ilave 1 dilim ekmek
- 1 orta boy patates veya 1 porsiyon pilav
- 3 porsiyon sebze
- 3 tane meyve
- 3 gün boyunca alışılan günlük fiziksel aktivite devam ettirilmelidir.
- Test öncesindeki akşam saat 10:00' dan sonra bir şey yiyip içilmemelidir. Sadece su içilebilir.
- Aç kalınan süreden itibaren testin bitmesine kadar sigara içilmemelidir.
- Sürekli kullanılan ilaçların alınmasında sakınca yoktur ancak hekimin kullanılan ilaçlar hakkında bilgisi olmalıdır.

3. Test İşlemi

- Test için önce bir kan örneği alınacaktır.
- Daha sonra, glukoz çözeltisinin içilmesi istenecektir.
- Bu çözeltiyi içtikten 2 saat sonra tekrar bir kan örneği alınacaktır. Hekimin talebi doğrultusunda 3 veya 5 saatlik testler de uygulanabilmektedir. Bu durumda kan örneği alma saatleri seçilen teste göre size ayrıca bildirilecektir.
- ***Kan örneklerinin alınması süresince fiziksel aktiviteden sakınılmalıdır. Tuvalet gitme ihtiyacı gibi zorunlu durumlarda kısa mesafeler yürünebilir.***
- ***Kan örneklerinin alınması süresince çay, kahve, sigara içilmemeli, herhangi bir yiyecek tüketilmemelidir. Çok az miktarda su içilebilir.***
- Son kan örneği alındıktan sonra yiyip içmede sakınca yoktur.

4. Olası Yan Etkiler

İçilen çözelti tatlı olduğu için, ender de olsa bulantıya yol açabilir.

Test sırasında herhangi bir rahatsızlık hissedilmesi durumunda (soğuk soğuk terleme, bulantı, bitkinlik gibi) hemen örnek alma birimindeki görevliye bildirilmelidir.

24 SAATLİK İDRAR TOPLAMA İÇİN HASTA BİLGİLENDİRME FORMU (LAB.YD.001)

Doktorunuzun idrarda ölçülmesini istediği bazı testler için, 24 saat içerisinde yaptığınız idrarların tümünü toplamanız gerekmektedir. Bu süreçte yaptığınız idrarın her damlasının toplanması ve toplama işlemi tamamlandıktan sonra en kısa sürede laboratuvara teslim edilmesi, doğru sonuçların elde edilmesi için ilk koşul olup, lütfen aşağıdaki kurallara uyunuz:

- 24 saatlik idrar toplamak için 3-5 litre hacminde, ışık geçirmeyen, vidalı kapaklı plastik idrar toplama kabı kullanınız. Kola, deterjan gibi maddelerin konmuş olduğu kapları **kesinlikle kullanmayınız**.
- 24 saatlik idrar toplamaya başlayacağınız sabah uyandıktan sonra ilk idrarınızı tuvalete yapınız ve saati not ediniz (örneğin sabah saat 08:00).
- **Tüm gün ve gece boyunca yaptığınız idrarları verilen kabın içine toplayınız** ve birinci gün ilk idrarınızı attığınız saatte (yani ertesi gün 08:00'de) idrar toplama işleminiz sona erecektir.
- Ertesi sabah **ilk idrarınızı da** (örneğin ertesi sabah saat 08:00'deki idrarınız) **toplama kabına ekleyerek**, idrar toplama işlemi tamamlayınız.
- Son idrarı yaptığınız saat ile bir önceki günkü başlama saati arasındaki fark 5 - 10 dakikadan fazla olmamalıdır. Eğer bu saatten önce idrar yapmak zorunda kaldıysanız, 1-2 bardak su içerek, toplamanız gereken son saatte mutlaka idrar vermeye çalışınız.
- İdrar örneği en kısa zamanda laboratuvara iletilmelidir.
- Farklı bir bilgilendirme yapılmadığı sürece, idrar toplama kabını biriktirme işlemi sırasında serin ve karanlık bir ortamda tutunuz.
- İdrar toplama kabını laboratuvara, ışık geçirmeyen bir poşet içinde getiriniz.
- Size önerilen özel bir diyet varsa dikkatlice uygulayınız*.
- Yapılacak testlerin özelliklerine göre, plastik idrar toplama kabı içerisine, bazı koruyucu maddeler ilave etmek gerekebilir. Bu maddeler size ayrı bir kap/tüp içerisinde verilecektir ve idrar toplamaya başlamadan önce toplama kabı içerisine boşaltılmalıdır.
- İdrar toplama işlemi için size koruyucu bir madde verildi ise:
 - Bu maddeler sıklıkla asid özelliğinde olup **yakıcıdır! Elinize değdirmemeye dikkat ediniz ve çocuklardan uzak tutunuz**. Cildinize veya giysilerinize bulaşması durumunda derhal bol su ile yıkayınız.
 - Size verilen koruyucu maddeyi içeren tübün kapağını dikkatlice açarak, idrar toplama kabına yavaşça boşaltınız.
 - Koruyucu içeren idrar toplama kabına her idrar ilave edildiğinde, kabı karıştırınız.

Doğru tanı ve uygun tedavi kararında, güvenilir ve doğru test sonuçları koşuldur. Bu nedenle idrar toplarken yukarıda belirtilen koşullara özen gösterilmesi büyük önem taşımaktadır.

*Bazı testlerde uyulması gereken diyet ve kullanılmaması gereken ilaçlar

HIAA: Alınmamasına özen gösterilmesi gereken gıdalar: muz, kivi, domates, ceviz, fındık ve fenotiazin içeren ilaçlar.

VMA, METANEFİRİNLER: Alınmamasına özen gösterilmesi gereken gıdalar: vanilyalı besinler, çikolata, muz, çay, kahve gibi gıdalar, portakal, limon gibi meyveler, aspirin, propaenol içeren ilaçlar, aldomet gibi tansiyon ilaçları.

HİDROKSİPROLİN: Jelatin ve kollajen içeren gıdaların (et ve et ürünleri, et suları, jöleli ve protein içeren gıdalar) C vitamini, aspirin ve benzeri ilaçların alınmasından kaçınılmalıdır.

Sürekli kullandığınız ilaçlarınızı kesme konusunda lütfen doktorunuza danışınız.

**BEBEKLERDEN İDRAR TOPLAMA İÇİN HASTA YAKINI BİLGİLENDİRME
FORMU (LAB.FR.008)**

- Bebeklerden kültür amaçlı idrar örneği alınırken **Kültür İçin İdrar Örneği Alma Hasta Bilgilendirme Formu**'nda yer alan işlem basamaklarını takip ediniz.
- İdrar toplamak üzere idrar torbasını yerleştirmeden önce, idrarın geldiği delik etrafını (**perineum**) sabunlu su ile temizleyiniz, durulayınız ve kurutunuz.
- Çocuğun cinsiyetine uygun olarak temin edeceğiniz idrar toplama torbalarından (ağız yapışkan kağıt ile kapalı, tek kullanımlık, steril plastik torbalar) birinin yapışkan bandını açarak **idrarın geldiği deliğin etrafına** düzgünce yapıştırınız.
- Torbayı yerinden oynatmadan çocuk bezini bağlayıp, giysilerini giydirerek çocuğun kendini rahat hissetmesi sağlayınız.
- Sık sık kontrol ederek, istenilen miktarda idrarın toplanmasını sağlayınız ve dolu torbadaki idrar örneğini **en kısa zamanda, bekletmeden** laboratuvara getiriniz.
- İdrar örneklerinin **buz üzerinde iletilmesi istenildiğinde**, torbadaki idrar örneğini temiz, kapaklı bir idrar toplama kabına boşaltınız ve kapağını kapattıktan sonra buz üzerinde laboratuvara iletiniz.
- Soğukta iletilmesi istenen örnekleri **uygun koşullarda iletmemeniz, idrar örneklerinin laboratuvara geç iletilmesi birçok sonuçta hatalı düşük ya da yüksek değerlere yol açabileceğinden** idrarın en kısa zamanda, uygun koşullarda laboratuvara iletilmesi büyük önem taşımaktadır
- İdrar torbasının yerinden ayrılması durumunda aynı torbayı tekrar yapıştırmayınız. Topladığınız idrarı temiz, kapaklı bir idrar toplama kabına boşaltarak, tekrar yeni bir idrar torbası yapıştırınız ve istenilen miktardaki idrar toplanıncaya kadar idrar toplama işlemine devam ediniz.
- Bu yöntem ile toplanan idrar örneği, idrar kültürü için kullanılmamalıdır.

DIŞKIDA GİZLİ KAN TESTİ İÇİN HASTA BİLGİLENDİRME FORMU (LAB.FR.009)

Dışkıda gizli kan testinin derhal yapılmasını gerektiren durumlar dışında, hastanın dışkı örneği vermeden önce uyması gereken koşullar aşağıda yer almaktadır:

Dışkı örneği verilmeden önceki 7 gün süresince:

- Aspirin (325 mg/gün'den fazla), kortikosteroidler (kortizon), nonsteroid antienflamatuar ilaçlar (ibuprofen, indometasin, naproksen, fenilbutazon, vb.) ve kolşisin testi isteyen hekime danışılarak kullanılmamalıdır.
- Aşırı miktarda alkol alınmamalıdır.

Dışkı örneği verilmeden önceki 3 gün süresince:

C vitamini (250 mg/gün'den fazla), demir içeren ilaçlar, antiasidler, bromür/iyodür/bizmut içeren ilaçlar, reserpin, rektal supozituarlar testi isteyen hekime danışılarak kullanılmamalıdır. Az pişmiş/pişmemiş kırmızı et, sakatat ve kırmızı et ürünleri, pişmemiş brokoli-karnabahar-turp-şalgam-domates, kavun, karpuz, armut, aşırı miktarda narınciye yenmemelidir. Bu sürede dış tedavileri yapılmamalı ve fırçalarken dış etleri kanayan hastalar dış fırçalamamalıdır.

- Test ardışık olarak üç gün tekrar edilecekse, bu günlerde de yukarıdaki kısıtlamalara uyulmalıdır.
- Antikoagulan ilaçlar (kumadin) kullanılıyorsa, testi isteyen hekim bilgilendirilmelidir.
- Hemoroid (basur) kanaması, adet kanaması, dış tedavisi ve ağız içi yaralarla ilgili kanama durumlarında dışkı örneği alınmamalıdır.

Dışkı örneğinin alınması:

Hasta dışkısını antiseptik veya deterjan artığı olmayan temiz bir kaba yapmalı, dışkı tuvalet içinden alınmamalıdır. Dışkıya idrar, su, diğer sıvılar karışmamalıdır. Laboratuvardan verilen kap içindeki kaşık ile dışkının üç-dört farklı yerinden birer kaşık örnek alınarak bu kaba aktarılmalı ve bekletilmeden laboratuvara ulaştırılmalıdır.